

Raffaele Serafini

SCHEI

Diti e fraxe sora ischèi

Edisiòn
LENGOA VENETA

SCHEI

Diti e fraxe sora i schèi

autòr

Raffaele Serafini

No ghe xè copyrights e tute łe parte de sta publicasiòn łe
poł èsar copià o invià co tuti i mexi, eletroneghi,
mecaneghi, comprendeste someje, copie, rejistrasiòn, e
anca łà pol èsar imagxinà senza pameso scrivesto de
l'autor o dea caixa editora.

stanpà in Veneto 1° Edisiòn 2005

ŁENGOA VENETA Edisiòn

*Ghe dèdico sta racolta scrita a chi ca no'l ga paura e
no el se vargogna de parlar e darghe lustro a la
nostra Lengoa*

Co San Marco comandava, se disnava e se senava

Soto Fransa, brava xente, se disnava solamente.

Soto Caxa de Lorena, non se disna e no se sena.

Soto caxa de Savoia, de magnar te ga voja, i ne gà portà na
fame roja.

INTRODUSION

Ł'idea de scrìvar sta racolta de diti e fraxe sora i schei Ła me xè vegnesta ani indriò. Da łora, go tacà conservàr fraxe e diti de parsona ca speso a cato fòra al laoro. In altri caxi a xè stà l'esparsiensa ca Ła ga jenerà ste sentense. Confeso ca molte de ste fraxe e diti, i xè nasù da esperiense negative ca le xé sta vere e proprie disfate economeghe de xente onesta. Inisialmente sta òpara, de diti e fràxe, Ła ghea par titolo : "fraxe pa no perdar schèi", e xera propio sta scuminsià col propoxito de jutàr tanta xente onesta e axiende a salvarse da łe trufe e bandùni ca ocòre de sti tenpi. Ente na faxe posterior, invese, go tólto Ła desixiòn de métar tuto chel ca ghéa afàr coi schei e el laoro.

Na bòna parte de diti e fràxe de sta lista a li gò tòlti sù in volta pal mondo dàì mejari de Veneti ca a scominsiàr da la anesiòn, dominasiòn e colonixasiòn italiana de la nostra tera Veneta inte'l 1867. Da oramài on seculo e mèxo el pòpolo de le Venetie el xè oprimesto e ocupà dai italiani ca sèvita doparàr na politega de discriminasiòn, derixiòn e opresiòn colturàl, politega, militàr, economega. La nostra coltura Veneta la vièn sistemategamente discriminà da i italiani, in televixiòn, a la ràdio so i giornali, i Veneti e la so Lengoa li vien sistemategamente sensurà. A scola i nostri fioli li xè discrimenà e ogni manifestasiòn de Venetità la vièn reprimesta co

punisiòn de tuti i tipi.

La stòria la xè stà completamente falsà e ai nostri tòxi li ghe insegna i 7 re de roma, mentre invese 1000 àni de glorioxa republica Veneta li xè completamente sensurà. Ai Veneti vièn parfin negà la storia antiga inte la coàl a ghevimo on nostro antigo alfabeto ca ncora deso serti archeoloji italiani li ciàma : "graffiti".

Le Venesie a le produxe el 50% de l'ativo de la bilansa comersiàl de el stàto italiàn. Le Venesie a le gà la tera pì fertile d'Europa, el pì gràn basìno idrego de acqua dolse d'Europa. Produxemo el dòpio dela corente eletrega ca consumemo, ma purtropo la vièn tuta robà dai italiani e a nàltri ne tòca pagarla 2 o 3 olte pì càra ca el resto dei Europei. Ghemo 70 milioni de turisti ogni àno e suparemo coaolsiasi altro paexe mondiàl. Ghemo pì aeroporti ca tuta l'italia insieme, pì fàbriche, pì dite. El nostro pòpòlo vanta artisti in tuti i canpi de l'arte prexenti e pasà. Vivaldi xera Veneto!

Da Ponte, Mantegna, Caravajo, Tiepolo.....

Pigafeta, Goldoni, Marco Polo, Casanova, Galileo, li scriveva inte la nostra Lengoa, ma savemo puito ca i italiani li gà ben provedesto a sensurà e tignìr sconti tuti sti libri e li se xè apropià dela nostra stòria.

Eneide, Iliade, Bìbia, li xera sta traduxesti in Lengoa Veneta sentenari de àni vanti ca l'italia a ghe fùse.

Cò xè rivà l'italia le minoranse Lengoisteghe e Colturali Armene e Ebree ca pa secoli le gheva vivesto in paxe, le gà dovesto fàr fagoto o li xe stà

masacrà e i Armeni li gà piàn pianelo perdù proprietà e i ebrei li xè sta confiscà dei propri avèri, deportà e masacrà dai italiani. Purtroppo la stesa sorte la ghe xè tocà ai Veneti e Croà ca viveva inte i veci teritori de l'Istria e de la Dalmazia : italiani e serbi li se xè macià de jenosidi, deportasiòn, massacri, torture contro mejari de parsone ca pa secoli gheva convivesto in pàxe soto la Republica Veneta.

Masacri, fame, malatie, deportasiòn, opresiòn fiscàl, espropri, derixiòn, discriminasiòn, tute ste ròbe le gà obligà mejàri de mejari de Veneti a scanpàr e cercàr la libartà in Braxile, in Romania, in Canada, in Australia.....a ndò li se xè e li se fà onòr co la costrusiòn de fàbriche, bonifegando paludi, costruendo strade e ponti, fin sità intiere in mèxo a la jungla.

La mensogna italiana la gà cercà de apropiarse anca de sti mèriti, ciamandoli "italiani inte'l mondo". I Veneti no ndàva a Chicago o New York a parasitàr, a vendar droga, a far contrabando. Naltri Veneti a no ghemo gnente da spartìr co i italiani dei tradiminti, de le raccomandasiòn, de le trufe, dei ribaltoni.

Dopo 150 àni de dominasiòn italiana el nostro teritorio de le Venetie el xè inquinà, invadesto da xente foresta e Carabinieri italiani ca li gà ocupà fin i paeseti de montagna co le so caxerme militari. Mejari de fàbriche le xè drìo saràr e senpre pì xente la porta lontàn dal Veneto i propri schèi e beni mòbili asandoghe el posto a disparà ca pretende de darne

lesiòn de siviltà e coltura.

NOTE DE SCRITURA

Łe regole grafeghe, łe xè fasili e imediate, a “C” a se lèxe [K] frente a o/a/u e frente a e/i a diventa “CH” tipega de l’Italiàn, par exenio : “acua“, “anca“, “schei”. Se invese a “C” xè par exenio : “ciào“, “céxa“, a se lèxe cofà i ne gà costumà ente ła scola italiana.

A “S” a xè doparà cofà na sorda, par exenio : “Go masa mistieri pa a testa”.

A “X” a xè doparà cofà na sonora, par exenio : “caxa”

A “Z” a ga isteso vaeor fonetego de a “X”, par exenio : “caza”, “Xè fasie tàxer” se podaria scriver anca “caza”, “Zè fasie tàzere”.

A “Ł” tajada a rapresenta do varianti foneteghe parchè ghe xè parti de el Veneto ca dixè : “**A** gaina magna **e** erbe” e altri invese dixè “**La** gaina la magna **le** erbe”. Cusita, pa respetar e do varianti serte volte xè scrivesto : “**Ła** gaina la magna **łe** erbe”. E dòpie in Veneto no łe ghe xè, e forse xè par sta raxòn chive ca ła scola italiana a ne ga tratà cofà fùsimo dei mùsi. Naltri a no dixemo “egli ha” ma dixemo “el gà” par sta raxòn chive no ghemo metù ła “h” frente el

verbo “vèr” e anca par sta raxòn a scola i ne ga fato crèdar ca fùsimo àxeni!

El problema vero xera e xè ca el Veneto el xè na Lengoa ca i ne ga proibesto de scrìvar e anca parlàr. L’obietivo primo xera chel de convinsarne ca no a savìmo parlàr e no ca parlemo n’altra Lengoa! Se i ghesse ametù ca el Veneto el xè na lengoa i gavarìa da confesàr ca a semo on popolo co na storia, ma soto a dominasiòn Italiana ła nostra storia i ne a ga sempre scondesta e fata desmentegàr. No go volesto èsar pedante cofà on acadèmego, vanti tuto parchè go senpre vardà co sospeto chi ca el ghe insegna a chealtri parlar puito, e pò parchè na lengua ła ga da èsar descrivesta par come ca ła vien parlà e inte el modo pi fasie par tuti. Penso ca in sti oltimi sento ani, chi ca el ne ga faxesto pì mal a ła nostra lengoa, xè stà a nostra masa granda prexunsiòn. El me parèr xè de scrìvar, parlar e pensar in Veneto, no vargognarse, e molargheła de scrìvar sol ca poexie, rime e memorie de sti ani. In Veneto podimo parlar de matemadega, de filoxofia, de storia, atuaità e de politega..... El letòr el podarà vèdar ca el testo xè stà trà xò doparando dea nostra lengoa varietà nove, vecie, e de parte difarenti de el Veneto, parchè a richesa de na lengoa a xè propio inte a so diversità, in sto modo a grafia a xè sta doparà bastansa libaramente al fin propio de rèndar sta diversità.

Ma in sti oltimi àni a partir da on sciàpo de xente, gà

scuminsià la rivinsita e la riappropriasiòn d el anostra Lengoa, storia e cultura. Par àni a ghemo fàto vèdar la nostra forza militàr e comersiàl in tuto el mondo, deso farèmo vèdar al mondo chi ca a xé I VENETI.

Ghe ne profito pa ringrasiar chi ca el me ga dà sponti, idee e diti pa sta publicasiòn : Francesco Contro, Nildo Cellore, Mussolin Pietro, Mussolin Antonio, Mussolin Mario, Uberto Serafini, Serafino Serafini, Vania Viale, Vanessa Cross, Lidia Toniolo, Marine Suchiasyan, Franco Cantoni, Danilo Da Re, Paolo Mambrin, Sergio Bonollo, Mario Masenello, Guido Barbòn e signora, Minuzzo Ivano, Maurizio Maselli, Artàn Gorica, Francesco La Zia, Adelino Frisòn, Modesto Scalcòn, Giuseppe Marchetti, Mauro Zanoni, Giovanni Munaretto, Carlo Vivian, Carlo Pertile, Tito Missaglia, Vivian Davide, Giorgio Moresco, Bruno Moresco, Silla Martini, Duzel Janko, Kreshmir Jenbec, Denis Rubina, Crestani Roberto, Crestani Diego, Giorgio De Polo, Caneva Massimo, Giuliano Morasco, Giuseppe Todeschini, Toni Pulita, Livio Barbiero, Renzo Pitterl, Batista, Ivano&Claudio Minuzzo, Pozza Bortolo, Eduard Kurti.....

LEXI', VARDE', SCOLTE' E GODIVE

EL PI GRAN SBALIO CA A GABIE FAXESTO A XE
STA' DE FIDARME DE CHEALTRI

-A goera la te pàra in maeora

-La gola la te pàra a carità

-A to arte xè a me morte (Latino)

-Nemigo too chel de l'arte toa

-Fa ca i to debitori i gabie senpre paura de ti (RS)

-Se fa mostra dea roba ca a costa pa vendar cara chel ca no la costa
(RS)

-Se vende ndò ca a ghe xè i schei (Nildo Cellore)

-Vende ben chi ca no'l gà de bexogno de véndar (Claudio di Zopa)

-O te naveghi o te te neghi (RS)

-El too te magna a carne ma el te asa l'oso (Artàn Gorica)

- No te sbaji mài pensàr màl de chealtri (RS)
  - No se sa mai pa chi ca a se laora.
  - A no te finisi mai de inparàr
  - A se gà da savèr fàr pa savèr comandar
  - A se fa pì co a testa ca co i schèi
- Chi ca el gà póco no sbalia, chi ca el gà on mùcio el sbalia on mùcio
  - Ti a te te vesti puito pa robàr mejo (RS)
    - Siór no te te fè, ma te fa chealtri
    - L'amigo no'l se cognose fin ca no'l xè pardesto
    - Se cambia pì voelentiera de pensier ca de camixa.
  - A no se pol far pati co òn ciapà pa el colo (Antonio Mussolin)
  - No te pol ver do teste soto isteso bareto (Jamaica)
    - No se pol far cagar i axeni par forza
  - Chi ca no el ga debiti el poe far la òxe grosa (RS)
    - A no se pol servìr do paroni
    - No te pól fàr acordi co on òmo ciapà pal còlo
    - Te crìdi de èsar el paròn e invese a te si el cojòn
    - A xè gràn rico chi ca no'l ga debiti (RS)
- El mondo se spartise in dò : chi ca el paga debiti e chi ca el ciapa intaresi (RS)
- El mondo el se spartise in do : chi ca el fa e robe co i so schei e chi co cheli de chealtri (RS)
- El mondo el xè mexo da véndar e mèxo da cronpar

- I oparài vanti marcàr el cartelin a li core, pò li camìna (RS)
- Laora chi ca a gà fame
- A laorar par gnente a sto caxa mia
- Chi ca el fa par sé el fa par trè
- A paroea la lìga la testa dei omani
- Le femane le te porta via el tenpo, i schei e l'anema
- E femane a le sta co i schei (RS)
- E femane le serca on spònsor (Giani Rosi)
- A femena, par picinina ca la sipia la bàte el diavoeo in furbarìa
- Se no ghe fuse i peccati, a vita a sarìa na mixèria
- Se no ghe fùse i richi i poareti i morirìa de fame
- Sensa schèi a no se fa a goera
- Sensa malà a no ghe xè duturi, senza poareti no ghe xè siuri
- Co xèro te fè xèro, con òn te fè do o i dèbiti (RS)
- Co la pansà inpienà a se patise ogni malagrasia
- Coi laori de festa el diavolo el se fa la vesta
- Ne co torenti, ne co potenti, no sta strenxer i dènti
- Col tenpo a no se pól fàr i cunti
- Col tenpo paga a serietà (Pietro Mussolin)
- Anca la cosienza la fa el calo.
- Co la cavesa a se liga i cavali, co la parola i omeni.
- Col magaxìn te comandi i to fornituri e te sodisfi i to clienti (RS)
- Co i mati a no ghe xé pati

- Col grasie no se magna
- Co ghe xé burasca pareciate navegàr e inpara noàr (RS)
- Coi ponti e coi taconi, a se mantien conti e baroni
- Co a falsa d'arxento a te taji grani de oro
- Co le maserie triste i schei i se ciapa, e co le bele i se magna
- Co la pasiensa a se doma anca el fero
- Co gnent a se fa gnent
- Sensa schèi a no se fa gnente (Settimo Mussolin)
- Co manca el timòn a no ghe xè pi direziòn
- Co a bea maniera i te a mete in culo (Antonio Mussolin)
- Co a muxica e vache a le fa pì late (Pietro Mussolin)
- I schei i fa maridàr anca i osi
- Co i schèi a se fa a goera (Fransexe)
- Co i schei a se fa ndàr l'àcua in sù
- Co i schei, a se stà ben dapartuto (Giuseppe Marchetti)
- Co i schei a se fa tut
- Co i schei a te crunpi tuto
- Coi schei a te crunpi tuto, ma coa roba no (RS)
- Co i schèi a te ghè senpre gràn compagnia (RS)
- Co i schei i te voe pì bén (RS)
- Coi schei a se marida tuti anca i bruti
- Morto mì morto el mondo
- Col sior intento a no te vè da nisùna parte

- Co i se, co i ma, a no se fa l'economia (Ivan Guetti)
- Co a fame tuto xè ben consà
- A P'amo se ciapa i pesi e i omani a l'interesse
- Co le màn in màn a no se v'à lontàn
- Co e man inpienà de schei ti a te si inpienà de compagnia (Bahamas)
- Co le bone a se cata tuto
- Co le chiave de oro a se verxe tute le porte
- Co on amìgo magna e bivi, ma no st'à f'ar afari
- Co poco se vive co gninte a se móre
- Co poco se se fa bèn volèr, co on gnente a se se fa cojonàr
- Co se ga puchi schei a se capise coante robe inutili no ne serve (RS)
- Co fadiga se riva a le stele (Latini)
- Co le ciàcole no se fa fritole!
- Co on toco de tera a se ga le scarsele inpienà
- Co on no te te a cavi, co on sì te te ciavi
- Co sento pinsieri a no se paga on franco de debito
- Co on figaro te ghe d'è da magnar a na fameia, co na figa a te te magni fora
tuto(Scalcòn Modesto)
- El vìn el x'è cativo consilier (Serafino Serafini)
- El vìn se beve dopo ver firmà i contratti, v'èr risev'ù la roba e ver pagà
(RS)
- Dèbito sputanà, dèbito pagà
- Chi ca el laora co tante banche, el g'è d'èbiti (RS)

- Chi ca el laora de sarveo el xè scanso laorar de marteo
- Chi ca el laora co a testa el ciapa de pì de chi ca a laora co le man (RS)
  - Chi ca el laora bén no'l perise mai (Barbòn Guido)
    - Chi ca el laora puito el gà el lunàrio inpierà (RS)
      - Chi ca el laora puito el laora senpre (RS)
        - Chi ca màsa vol gnente el strenxe
- Chi ca masa ride ga natura da mato, chi ca no'l ride ga natura da gato
  - Chi ca no'l ga arte el ga parte (Lidia Toiolo)
    - Chi ca el ga idee no'l xè mai poareto (RS)
      - Chi ca el ga paura del demonio no'l fa fortuna
        - Ndò no ghe ne xè, no se ghe ne pol cavàr
- Ndò ca a no ghe xè consilio se se rabalta, ma co tanti consilieri se xè al sicuro (Bibia)
- Ndò ca a ghe xè tanti schei a ghe xè el demonio (Batista Val de Bote)
  - Ndo a no poe a forsa poe l'ingano (Omero)
    - Ndò a parla l'oro a lengoa taxe
- Co se ga da pagar a se cata tuti, co se ga da tirar se cata nisùn
- Co te dòpari i schèi de chealtri no ofrìr opsiòn, eseguisi ordini (RS)
  - Co se toca el fondo se inpara noar (La Zia Francesco)
    - Co te tàchi pèrdar schèi a te tàchi amàr a matemadega(RS)
      - Co te scominsi pensa a la fin
- Co te tachi pèrdar da le to scarsele a te tachi saràr i buxi (RS)
  - Chi ca a dorme no'l chiapa pisi

- Co se vende a ròba, a se cronpa schèi (RS)
- Sol véndar a se ga da adattarse al marcà (Barbòn Guido)
- Co se paga, a xè senpre masa
- Chi ca el sbalia el paga (RS)
- Co te fè i cunti, jùta el diàvolo (RS)
- Co te fè on prodoto nòvo dòpara màchine nòve (RS)
- Co te fè on preventivo pensa de spèndar tre volte de pi
- Co se perde i primi fruti i xè persi tuti
- Chi ca el a gà dó conpari in afari el va a in malora
- Co te ghe debiti gabi paura dei credituri picinini parchè i grandi i i te
tème
- Chi ca el a ga crèdito el xè rico (RS)
- Chi ca el el ga dèbiti el xuga co i so creditùri
- Co te ghe on problema de schei, a te pol risoltarlo co pi schei ncora
(Bulgaria)
- Co te mori rico a te mori contento (RS)
- Chi ca el dispresa ama
- Chi ca el delega no'l se toe e propie responabiità (RS)
- Co se barata, on el ride e chealtro el se grata
- Co te vien saver na roba a te si senpre l'ùltimo (RS)
- Co te cronpi, faghe prima bévar e magnàr a cheli ca te vende (Barbòn
Guido)
- Chi ca el el cronpa el dispresa

- Chi ca el ronpe de vecio el paga de novo e se tién e frègoe
- Co ti si rico i te odia, co ti si poareto i te dispresa (Africa-Ashanti)
  - Co te sì maridà a te vâl pì da morto ca in vita (RS)
    - Chì ca el gà sanità el xè siòr e no lo sà
    - Co l'acqua toca el gargàto a se inpara a noàr
  - Co te riva l'acoa al culo a te tachi coràr (Franzìn Gianfranco)
  - Co e robe le va mal, la va senpre pexo (Zanuttini Claudio)
  - Co on el te dixè ca el te pagarà, el te fa star puito cofà fuse vero
  - Co i ga de bexogno de ti, i xè ai to pie, dopo i te volta le spae (RS)
  - Co i te ciàma pì de na volta xé parché i gà de bixogno de la ròba (RS)
    - Co no ghe ne xé spendarne, co ghe n'è tegner da conto
    - Co no ghe xè marjini, dà servisio (Piero Musolin)
- Co sùpia el vento de le oportunità, serti li costruisse ripari altri mulini a
  - vento
  - Co on rico se desfa el poareto resta poareto
  - Co a pignata bróa, daghela a chi ca el el vól bruxarse (RS)
    - Co more el vecio a caxa a se desfa
    - Co i xè de pì i pasi ca i bocuni a xè ndar da cojuni
    - Co na roba la xè de tuti la vién dispresa
  - Co òn spende e spande i schei no i xè sui o no i ga goadagnà (RS)
    - Co òn el xè inrabià, daghe raxòn
    - Co òn el xè ciapà pa el colo, el fa cativèrie (Frisòn Adelino)
    - Co i ladri se fa la goera, segno ca i xé dacordo.

-Co manca el mejo i oxei se beca

-Co manca i schei crese i flajei

-Co manca i cavai i trota i axeni

-Co xè san Paganìn ostarie e butighe le fa festìn

Co ghe xè da goadagnàr a li xé tuti : compagni, camerati, amighi, patrioti....

(RS)

-Co i fruti i smarsise inte le rame xè segno ca i gà a pansa inpienà (RS)

-Col magnàr e el vìn i finise, l'amigo el sparise

-Co el pàre el xè sparagnìn el fiol el xè spendarìn

-Co se vende careghe vendi scuaroti, co se vende sioli vendi cola (RS)

-Co caea el pàn a crese el bacàn

-Co more on creditor, bàte coalche cor

-Co te vèdi on gràn vèndar, sù co le rècie (RS)

-Se dà pa forza chel ca no a se dà pa cortexia

-Chel ca te trè via ancò, te te lo rancurarè demàn

-Chel ca no se ciapa col suór, el se da via par gnente

-Chel ca sbrisa a no'l va in conto

-Chel ca no vien da l'arte el vien da a sorte (Exopo el Frijo)

-Vestio puito on simiòto el te pararà on senador

-Erba ca no la gà raixe la móre in prèsa

-A roba la indrisa a goba

-A roba no a xè de chi ca la fa ma de chi ca la gode

-A richesa xè mòbie, a misèria stàbie

- A ròba sconde a gòba
- I òmani fiapi i ghe core drìo a l'òmo forte
- Se svende pa far védar ale banche ca a se fatùra (De Polo Giorgio)
- Ne vién inamente co i perdimo e se desmenteghemo co i fémo
(Maselli Maurizio)
- Se se lòda pa véndarse càri (RS)
- No se finise mai de inparàr
- Se se fa richi so e desgrasie de chealtri
- Se finise co ón, e se taca co n'altro
- Se se gode de pì voter le robe ca verle (Jamaica)
- Se gode de pì farli ca spendarli (Uberto Serafini)
- No se ga se no chel ca a se gode
- Se dispresa chel ca no se gà (Esopo el Frigio)
- Semo senpre i oltimi ciaparli ma ghemo pagà tuti (RS)
- Simo tuti utili ma nisùn indispensabile (Uberto Serafini)
- In goera vinse chi ca el gà la spada de oro
- A goera a xè na gràn speculasiòn
- A goera a se pol fàr, fin ca a ghe xè marjini de goadagno
- Fa el paso drìo la ganba (Ivano Minuzzo)
- Chi ca el speta el magna i turdi co on scheo
- El visio el xè el pàre dei cativi afari (RS)
- Chi ca el nase scarognà, el se ronpe el naxo anca co el se rabalta de
schena

- Svende chi ca el ga de bixogno de schei (Antonio Mussolin)
- El sotocosto a te disangua pian piano (RS)
- El sotocosto a lo fa i desperà e i presuntuoxi (RS)
- El sotocosto el fa mal a ti cofà a i to concorenti (RS)
- Sotocosto a ogni costo a te te fe el fòso (RS)
- Sol do ròbe a le xè serte : a morte e le tase
- Do buxiari i se mete senpre dacordo (RS)
- Dò gali inte on punaro, barufe tuto el dì
- Al vero siòr daghe tanto onòr
- A verità a xè de puchi, a falsità de tanti
- Fidate sol ca de ti
- E braghe a te fe senpre in tempo a trarle xò (RS)
- I pensieri i fa saltar in vanti i ani
- Le piante ca le fruta masa, piàn piànelo le se seca
- Masa orgojo e masa corajo i te fa sprofondar ente on smerdàro (RS)
- Masa fortuna no la dura
- Masa confidensa a te fa pèrdar la rivarensa
- Masa siòle inte a pignata no le se cuxina
- Incò te lansi co i piè, demàn a te rancurarè coe màn
- Ancò a mì, demàn a ti (Antonio Mussolin)
- A laorar a no se fa i schei, a comersàr a se fa i marenghi (Barbòn
Guido)
- A laorar co certa xente ti a te perdi i schei e anca la stima de chealtri

(RS)

-Laorar a xè na roba, goadagnar a xè n'altra (RS)

-Fidarse de òn ca a se fida de n'antro, a xè da mati (RS)

-Fidarse a xè puito ma no fidarse a xè gràn mejo

-Fidarse xè ben ma tignite na man sol cùl (Sergio Bonollo)

-A chi ca no'l vol far fadighe, la tera la ghe dà ortighe

-Pa rajonar a ghe vol le man delibarà (RS)

-A le lagreme de on erède gnanca el capelàn ghe crède

-A le raxòn de on farabuto rispondaghe co on sorixo (Duzel Janko)

-Al bar a ghe va i mamaluchi e i briganti

-A l'omo onesto la parola, al contadin la sàpa

-Al bon imprenditòr pòche ciàcole

-Ai oci del tacagno ogni paja la xè on goadagno

-Ringrasiar costa gninte

-Pa dir na verità a ghe vol on cojòn pa dir na buxia a ghe vol on birbòn

(Albano)

-Scominsiàr a xè difisile

-Ciapàr do oxei co on bاین

-Chi ca el da via el fato so vanti ca'l mora, el merita a morte co a màsa

-Vèndar baterìa

-Vèdar pa crèdar

-Vedàr xè diverso ca esar contà (Chenya)

-Barufàr a no fa tiràr i schei

- Par salvàr a ne ocor : ocio in testa, ganba svelta, e buxo pa scondarse
  - Scanpàr co bexogna no xè vargògna
  - Pa robàr a ghe voe scarpe da ladro
  - Rajonar co on ignorante el xè tempo pardù (RS)
    - Tìrar i remi in barca
  - A promètar chel ca no se pol dar, a se se brùxa vanti tempo
    - Prometar de pagar a fa star ben cofà ver pagà (RS)
    - Prometar a roba de chealtri a xè cofà contar boxie (RS)
      - Pagàr al sól (Croasia)
  - A pagar i se fa pregar, ca pol nasar l'asidente ca i paghe co on gnente
    - Pagàr so l'onja
      - Pa pagàr e pa morìr ghe xé senpre tempo
      - Pagar e morir a se fa senpre ora (Sergio Bonollo)
        - Pagàr sol parafango (Croasia)
      - A fàr la goèra pèrde ànca chi ca a vìnse
        - Farse goera a xè da mone (RS)
      - Far i schei a xè fadiga, a magnarli xè cucagna (RS)
      - Far i schei a ghe vol tempo, magnarli a se fa in presa
      - Chi ca el fa el preso a ogni costo el finise sotocosto (RS)
        - A far masa favuri a se finise in rovina (Usa)
          - Far debiti a xè fàsie, ma pagarli a xè difisie
      - Far del ben da morti, a xè cofà no farlo parchè no'l costa gnente
    - Dàr a chi ca el fà a carità, a xè sbalià parchè i poareti a li pensa ca a

sìpia on mistièr

-Far carità a chealtri a te finisi tì a carità (RS)

-A far afari co briganti a se diventa briganti (RS)

-Far acordi xè fasile, mantegnerli a xè difisile (RS)

-Far na confidensa a òn senza vaeor, a xè cofà portar in spaea chichi de
gràn ente on saco sboxà (Etiopia)

-Far mal el to mistier e demandar schei a xè cofà robàr

-Perdar schei a xè a roba pi fasie

-A dir boxie ocore bóna memoria

-Asàr i propi schei inte le màn de on desperà, a vol dir no vedarli pì
(RS)

-A poca voja no ghe manca scùxa

-Pa savèr a verità a se ga da sentir do buxiari

-A tignìr a boca sarà a no se sbalia mai (Mauro Zanoni)

-Parchè micisia regne na sporta vae, na sporta vegne

-Paràr sù a musa

-Ver parenti a xè cofà ver ladri in caxa (RS)

-No basta ver raxòn, ocore anca ca i te a daga

-Ver schei a te fa star puito cofà tór na medisina (RS)

-Ver schei a no basta, ocore saverli spendàr

-Ver debiti e no pagarli, a xè cofà no verli

-Ver on bravo dipendente a xè ver on gran capitae (RS)

-Dar l'oso e tignirse a carne (Mario Mussolin)

- Dar consili, a no costa gnente (Usa)
- Par delibararse del creditor, el debitor el ghe dixè ca el ga falìo (RS)
- Ciapàr insegna spèndar
- El ciapàr insegna el spèndar
- A barufàr co i forti a se ghe rimete senpre
- A ogniòn el sò (Latini)
- Pa magnar i pomi ghe xè chi ca el se ranpega ente a pianta, chi ca el speta ca i casche xò, e chi ca a li cata in toea (RS)
- A sognàr on afàr te dà pì gusto ca verlo faxesto (RS)
- Sognar costa gninte (Matteo Demozi)
- Delegar a xè el mejo modo de darghe a colpa a chealtri (RS)
- Pa metarte in parte li te fa diventàr mato
- Piànjar el morto
- Ai clienti, dàghe el serviso completo
- A la concorenza no se ga da farghe favuri (Cantoni Franco)
- Fàr comerso a te ghè costi sèrti, a prodùr no, e vol dir rìscio
- Vegnerghine fora xè fasie, entrar da novo a xè duro (Nastuzzi Luciano)
- Ciavàr poco o tant a te paghi isteso (Yanco Duzel)
- Pa fregàr la xente a ghe vol bone intensiòn (RS)
- Fregar xè a roba pi fasie de sto mondo
- Pa inbrojàr on de la montagna a ghe ne vòl dò de la campagna
- Pàr cronpàr ghe vól sento oci, pa vendàr on sòl

- Cronpàr a xé senpre bruto, parchè a se gà da pagàr
- Cronpàr el panin costa de pì ca a cronpàr salado e pàn separà (RS)
  - Chi ca el crède senza pegno no'l ga inxegno
    - Tacàr mal a xè finìr pexo
- Pa farse siuri a se ga da : sparagnàr, fàr, ereditàr o robàr
  - A fàr el poareto a no se spende on franco
- Esar bravi senza esar conosù a xè cofà no esarghe (RS)
- Pa èsar on bon comunista a te ghe da èsar milionario(Ignazio Silone)
  - Dimandar a costa gnente
    - Rivar secundi a xé rivar òltimi (Silla Martini)
  - El tenpo, el culo, i siuri li fa chel ca li vol luri
- El tenpo separa i schei da i stupidi (Giovanni Munaretto)
  - El tenpo el xè nobile e el paga (Renzo Pitterl)
    - El tenpo el xé schei
    - El tenpo no el te spèta
- Tri robe dimanda a fortuna : laòro, sarvèlo, fortuna
- Anca se a te go ciavà, co i schèi in màn te me dè da novo a ròba
- Chi ca el ga el méstolo inte le màn el fa la menèstra a modo soo
- Chi ca el ga dinti no el ga pan e chi ca el ga pan no el ga dinti
- Chi ca el ga i schei el ga tute le raxòn pa no pagar (RS)
  - Chi ca el ga dèbiti no el se fa mai catàr (RS)
    - Chi ca el ga dèbito el ga crèdito
- On ca ga el marteo in man, el serca cioi dapartuto

- Chi ca el laora lustra, chi ca no'l laora mostra
- Chi ca el vol pì de l'onesto el perde manego e anca sesto (Umberto Toniolo)
- Chi ca el vol véndar el mete in mostra
- Chi ca el xè de ganba lesta el xè gran laorador (RS)
- Chi ca el trà via l'oro co e màn lo serca po' coi pie
- Chi ca el fuma no el xè on vero imprenditór (RS)
- Chi ca el fa mostra de le so robe, a lo fa parchè no ga altro (RS)
- Chi ca el serve i siori, el more l'ospital
- Chi ca el va pa i spini i è chéi descalsi.
- Chi ca el vende el gà in màn el mondo (Nildo Cellore)
- Cheli ca li vende pa manco a li sparise da soli (Barbòn Guido)
- Chì ca a semena el tól sù
- Chi ca el dixè de vèr schei, el scónde i dibiti (RS)
- Chi ca el ghe va drio staltri no'l pasa mai vanti
- Chi ca el roba poco va in prexòn, chi ca el roba na fràca el xè on furbòn
- Chi ca el róba el se fa siòr
- Chi ca el ràdegà no'l vòl pagàr (RS)
- Chi ca el promete el paradixò da morti el xè on ladro e on boxiàro (RS)
- Chi ca el fa la festa a no la gode
- Chi ca el se loda el se sbròdegà (Toniolo Lidia)

- Chi ca el pàga dèbito el ciàpa crèdito
- Chi ca el te gà da pagar a farà de tuto par dispresàr el to laoro (RS)
- On ca gà da pagàrte, no el te ciàma mài (RS)
- Chi ca el fà mèdiasion, a no riscia e a goadagna (RS)
- Chi ca el fà masa scunti a no sa fàr i cunti (RS)
- Chi ca el serca on compagno de negosio, el serca schei (Ivano Minuzzo)
- Chi ca el xe al cuerto có piove, l'è ben mato se el se move!
- Vardate da chi ca el bate càsa in prèsa parchè el xè on ca el se fa
pregàr pa pagàr
- Chi ca el ga schei el ga on parente l'infèrno (Francesco Contro)
- Chi ca el gà pasà el màl, mejo el gusta el bén
- Chi ca el sparla co ti, a sparla de ti
- Chi ca el dà e pò tol, a ghe vegna la bisa al còr.
- Chi ca el sgoasa da xovine el ga pinsieri da vecio (Sergio Bonollo)
- Chi ca el ciàpa on mùcio, el pensa ciapàr de pì (RS)
- Chi ca a no roba no'l fa roba
- Chi ca a no se fa catàr al telefono el ga i debiti (RS)
- Chi ca a no gode de chel ca ga no'l merita de verlo (RS)
- Chi ca a no el se incontenta de l'onesto el perde manego e anca sesto
- Chi ca el desfa el bosco e desfa prà, a se fa dano e no lo sa.
- Chi ca el dixè de no saver gnente, el xè buxiaro (RS)
- Chi ca a bestema xè bon, chi ca a no bestema el xè falso (RS)

- Chi ca a canvia senpre nòmaro de telefono a xè pa scondarse da i credituri (RS)
- Chi ca a serca de tiràr, el ga anca na mexa intensiòn de pagàr (Renzo Pitterl)
  - Chi ca a no se incontenta el resta sol
  - Chi ca no'l xè pontoal no'l xè serio (Nildo Celore)
  - Chi ca no el sà fàr insegna (Giorgio Bonoto)
- Chi ca el vol far a roda masa granda, xè pa farghe vedar ae banche ca'l laora, e mantignìr cusì el crèdito (RS)
- Chi ca el va pal mondo tuto vede, chi ca el sta caxa no o crede
  - Chi ca el xè duro da magnar el xè duro da laorar
  - Chi ca no el sa far el ga da pagàr (RS)
  - Chi ca el ga presa no el fa afàri (RS)
  - Chi ca el xè bòn far fogo el xè bon far schei
  - Chi ca el xè onto el laora par chi ca el xé neto
  - Pensàr mal a se induvina senpre (Silla Martini)
    - E robe co na ganba sola no se pol contar
  - Ladro chi ca el roba e ladro chi ca el tién a sporta
  - Om mucio ca li vol cronpàr, ma co i schei pùchi
- A li te dìxe ca tì te sì on bravo toxàto co te te fè inculàr (RS)
  - A i te conta co i ciapa ma mai co i perde (Vivian Davide)
  - A i te conta ca i schèi no xè tuto cusì pa tignìrsili luri (RS)
    - No i te gà fregà ma te te sì faxesto fregàr (RS)

- A no ghe xè mixerìa se no ghe xè difeto
- A ghe xè senpre na justificasiòn rasionàl pa fàr on crimene
- Sorxe ghi ‘n xé na fraca ndò ca ghe xè on mucio de gràn
- No ghe xè pexo sordo de chi ca no’l vol sentir
- El mondo a xè tondo e picenìn (De Polo Giancarlo)
- El mistier de Micheaso : magnar, bevar e ndar spaso
- A paroea de on mafioxo a val pì de mè contrati (Franco Cantoni)
- Pa voler savèr de tuto, a se sa anca da mona.
- Chi ca no’l sa de ver na fortuna el xè on poareto (RS)
- Chi ca no’l fa parte el fa puchi afari
- L’erba mixerìa ndò a vè a taca
- A richesa de el vilàn la xè ente le so man
- A strada del visio a porta al presipisio
- Chela brùta a fàr la segretaria, chéla bela sol marciapìe, chela bràva
caxa tòà
- L’omo pì bruto el xe chel ca ga le scarsele ravèrse
- La vera richesa xè el controto (RS)
- El ladro a ndò ca el stà no el roba
- A salsa pì bona la xè a fame
- El pan dei mone el xè el primo esar magnà (siora Barbòn)
- El tacàgno el serve i so schei
- Chi ca el xè avàro el ga puchi visì
- L’àvido el xè cofà on inbragòn : pì el beve e pì el gà sèn

- El tacagno el xè cofà on muso, porta el vin e beve l'acoa
-L'avàr el xè senpre poareto
- O Stato xè el to conpàr al 60%, no te da gnìnte, no rìscia gnìnte, el xè
l'oltimo sarar butìga (Denis Rubina)
- Fra e priè a se càsa el paco, fra el vendar e el cronpar entra el pecà
(Eclesiaste)
- A vanga a ga a ponta de oro
- Le buele e l'anema del tacagno le xè i schei
- I fioli de i gati i magna i sorxi
- L'omo furbo no'l se inràbia mai
- I bandonàri li serca senpre capuni (RS)
- Val pi l'onbra de on vecio ca la prexensa de on xovine
- La servitù i xe nemighi pagà
- El servo no'l sarà mai paròn
- El servo el xè on nemigo pagà
- A strada pa l'inferno la xè lastregà de bone intensiòn (Bangladesh)
- El tacuìn de on siòr se a te lo trè in tera, sta sù pàr lù lù solo, tanto el xè inpietà (Ghirardo
Federico)
- El siòr sbrisia, el poarìn el se rabalta
- I richi : amighi e lontàn
- Chi ca el ga schei, el pàr bòn ànca in stràse
- Chi ca el ghin ga tanti sconde, chi ca el ghin ga puchi fa mostra (RS)
- I sior no a li xè vàche, ma gnanca i poareti li xé bechi

-A consolasiòn de i poareti a xè ca i siuri sìpia inpienà de magagne

(RS)

-E raxòn dei poareti le xè inpienà de difeti

-La raxon dei poareti la xè càrga de difèti

-L'ostaria a xé la rovina de la fameja

-Ostaria caxa mèa i dixè i mone

-El capeo de el prete el ga a punta a tri cantuni, ona a ponente, n'antra

a levante e a tersa pa ciavar a pora xente(Mario Masenello)

-El preso del to capeo no el xè a mexùra del to sarvelo (U.s.a)

-I poarèti riscia, i richi varda e mete via

-I poareti i ga i brasi curti

-I poareti no i ga gninte da pèrdar (RS)

-I poareti i pàga senpre

-El pòro omo no fa mai ben; se mor la vaca, a ghe vansa el fen, se la

vaca scanpa, el fen el ghe manca

-Al poareto ghe manca tante robe, al tacagno a ghe manca tuto

-El poareto el se incontenta senpre de poco

-El poareto more in leto

-El sparagnador perpetuo el vivarà senpre in povartà (Danexe)

-El vilàn el xè largo de boca e stretto de man

-Al vilàn la sapa in màn

-Mal ca a se vól no'l dól

-El paròn gà mile òci pa dièxe problemi (RS)

- L'ocasiòn a fa l'omo ladro
- El solo tacagno bòn, a xè el tacagno morto
- Chi ca el gà la pansa inpienà no'l ghe crede l'afamà
  - Chi ca el scrive no'l ciacola
  - Chi ca el laora no'l goadagna
- Chi ca el laora magna e chi ca no'l laora magna e beve
  - Chi ca el se fa cercà el vol vendarse caro
  - No se straca chi ca el speta de ciapà
- Chi ca el pensa de ver gnente da inparar el xè ignorante
  - Chi ca el jura el sperjura
  - Chi ca el jura el xé on boxiàro
  - Chi ca el siga de pì la vaca la xé soa
- Chi ca el promete mari e munti , gnente el gavarà a la fin dei cunti
  - Chi ca el perde el controlo, el perde i schei
  - Chi ca el te sèrca a xè pa ciavàrte
- Chi ca el sèrca on paròn el serca on stipendio (RS)
- Chi ca el vive de caprisi el xè senpre ente i pastisi
  - Chi ca el pì ghe ne gà, pì el ghin fa
  - Chi ca el ga besi e prà, no el xe mai picà
  - Chi ca el ga rento el fogo, el pàra fora el fumo
  - Chi ca el ga in boca l'amaro no el pol spuar dolse
  - Chì ca pì onxe mejo el viaja
  - Chi ca el va forte el va a la morte

- Chi ca el va drio a staltri no'l pasa mai vantì
- Chi ca el v`a in malora o en poerela, perde l'amigo e anca la parentela
  - Chi ca el magna in presa el laora in presa (RS)
  - Chi ca el magna le siar`exe co i siuri el ciucia i maneghi
  - Chi ca el magna soeo el crepa soeo (Lidia Toniolo)
  - Chi ca no'l conose a matematega no far`a buni af`ari (RS)
    - Chi ca no'l fa i conti el fa i debiti (RS)
    - Chi ca no'l controla el falise
    - Chi ca el goerna a so pel el goerna on bel castel
    - Chi ca el neta el piato in toea el x`e sparagn`in (RS)
    - Chi ca el inbroja el x`e on falio o on ignorante (RS)
  - Chi ca masa el se inchina, el sbrega e braghe e el mostra el cul
    - Chi ca no'l mexura poco el dura
    - El vecio sparagna, el xovine magna (RS)
    - Nobile senza schei, a xe cof`a on feral senza ojo
  - I pi pericoloxi i x`e cheli ca no ga gnente da p`erdar (Antonio Mussolin`)
    - Chi ca a vard`a de p`i, p`i l`inpara
    - P`i tenpo pasa e manco speranse a te ghe de ciaparli (RS)
  - I sch`ei co ti te li gh`e a li x`e on stumento de libart`a, ma co te si senza a li x`e on strumento de sciait`u (J.J.Rousseau)
  - L`òmo ca a g`a i sch`ei, el s`a senpre chel ca v`ol (RS)
  - L`òmo el tien su on cant`on de a caxa, a femena tri

- L'omo pa a paroa, el muso pa a cabesa (Sergio Bonollo)
- Le jànde nostràne a le ghe piaxe sol ca ai màsci (Rùsia)
- Chi ca el dixè e buxie, el sbasa i oci o el vardà da n'antra parte (RS)
- Manco a se fa e pì a se goadagna (Barbòn Guido)
- L'avocà el vardà la borsa e no chela del so cliente
- L'omo intelijente el capise suito
- La ilusion de èsar siuri la ne fà trar via (RS)
- Le sime pì alte le xè le pì sbatù dal vento
- A polpa ai prìmi, i osi ai secundi
- L'erba del visìn la xè senpre pì verde
- Xè el prodót ca fa el botegaro
- El bon nome ne mantien vivi anca dopo a morte
- El bon nome el xè mejo dea richesa
- El pì bon el xè l'oltimo ciapàrli (RS)
- Le ciàve d'oro a le verxe le porte de fero
- El dio schèo manda tuto
- I amighi de i bandonàri i xè bandonàri (RS)
- E fundamenta del laoro a le scomensia cole vendite (RS)
- El siòlo de on omo, xè la tèxa de n'antro (Usa)
- El pàre parecia el gnaro, i fiuj i lo desfa
- El pàre el fa a caxa, i fiuj a gode
- Chi ca el gà la pànsa el gà creansa
- El finto onesto el te tradise in presa

-El motòr de l'economia a xé i camieti (RS)

-A fin del marcànte a xè falìr

-No xè a tonega ca la fa el pàroco

-La roba donà la fa mal la pansa

-El demonio fa e tecie ma no i cuerci (Antonio Mussolìn)

-El debitor tièn el corteo pal mànego

-Va a cavra sota fin ca no la cata el lovo

-Le bronse cuerte le xe chele ca scota

-A giòsa cóntinoa la scava la prià

-A josa inpiesenìse la màn

-In capanòn a riva vanti tuti el paròn (RS)

-El paròn anca col torto el ga senpre raxòn

-El gato co a pansa inpienà, no el ciàpa morèje

-El dolse tira tuti i musconi

-El pan dei paruni el ga sète groste

-El paròn ga indoso el traversòn (RS)

-El paròn cronpa el machinòn (RS)

-Chele mejo te le ghè xà pensà ma le pèxo a te le càti co te ghe ghe sì

(Giorgio De Polo)

-A mejo vendita a xè el mejo cronpàr (Renzo Pitterl)

-A mejo esperiensa a xè chela fata inte le spale de chealtri (RS)

-El mejo afàr el xè chel ca no se fa

-El mejo aministratòr de i to schèi a te si ti (RS)

- I sachi de le voje a li se liga co on cavelo
- El saco no xé mai bastansa inpienà ca no ghe entre on fil de fén
- L'erba cativa no la farà mai bòn fén
- Chel ca vol tuti i lo gà in pùchi (Danexe)
- Dime co chi ca a te lauri e te dirò chi ca a ti si (Pietro Mussolìn)
- Varda co chi ca a te laori e te dirò chi ca a te si (Pietro Mussolìn)
- Capa i schei ca i te dà e miti da parte l'orgojo ca no te toche de ciapar gente (RS)
- Ciapa in presa e a pagàr no córar
- Via el dente via el dolór (Serafino Serafini)
- Tira vanti chi ca a laora e diventa rico chi ca el specula (RS)
- I fornitori li vièn doparà cofà dei ignari asionisti(RS)
- El sòl el xè el fornelo de i poareti
- I stùpidi e i testàrdi li fa richi i avvocati
- I mone a li se ferma a la prima ostarìa (Rs)
- Co te si mona de matina a te lo si anca de sera
- A xè forte chi ca el pol parmetarse de fermarse (RS)
- Roba robà come ca a vien a và
- Avarisia e richèsa le xè sorele (RS)
- Avari e falii no li sta insieme
- A star co i richi ancò o demàn a te cascarà xò calche fregola (RS)
- Chi ca el sta co e man in man, ancò el ga poco e manco demàn
- A roba co i taca dispresàrla, ti tàca rancuràrla
- No mancàr mai de parola

- On ca vaga, ma tri de riserva (Sergio Bonollo)
- Spìndi de pì na òlta pa no cronpar do òlte (Lidia Toniolo)
- Parlâr a xè arxento, tàxar a xè oro
- Parlâr a xè fasie, el fâr manco
- Sparagna scheo bianco pal dì nero (Toni Pulita)
- Sparàgna sparàgna ca a gâta te o magna
- A volte a femena la xè cofâ na castagna, bea fora e smarsa rento
- Chi ca el laora e chi ca el va torse el stipendio (RS)
- On ca vende no'l resta mai senza laoro (RS)
- Chi ca el laora pa ciapar, chi pa vîvar, chi pa staltri!
- Chi ca el fa pata el magna e chi ca el perde co i schei de staltri el fa
cucagna
- A ghe xé chi ca el pensa ca a xente nasa inte a càmara dei saladi
(Pietro Mussolin)
- Ghe xè chi ca el pensa co caga, e chi ca el caga invese de pensar
- La xente la pensa a la competisiòn, naltri a pensemo fâr aleanse (Usa)
- Ghe xè chi ca el parla tanto e no dixe gninte e chi ca el dixe on mùcio co
pàrta poco
- I se li mete in scarsea vanti de ciaparli
- Ghe xé chi ca el fa la roba, chi ca el la gode, chi ca el la magna
(Ghirardo Federico)
- Chi ca el fa i conti e chi ca el fa debiti
- Ghe xè chi ca el fatùra e chi ca el goadagna (Vivian Carlo)

- Ghe xè chi ca el gà e chi ca el xè (Erich Fromm)
- Ghè xè chi ca no'l dorme co ga debiti e chi ca no'l dorme se no ghe
ne gà
- Ghe xe chi ca el crede de ser a cavalo, e no'l xe gnanca a piè.
- El fumo el va a ndò ca a ghe xè i schei
- Picinìn responsabile, gràndo irresponsabile (RS)
- Streto de màn stretto de còr
- E spexe picinine le te svoda la spòrta
- El silensio el xé tuto oro
- El botegaro el xè orbo fora da la so butiga (RS)
- El botegaro el vede sol ca rento la so butiga (RS)
- Schiti e schèi i càsca xò a chi ca el se càta bàso (RS)
- La piègora la se la tòxa ma no la se la copa
- Sensa poareti a no xé gnàn belo èsar richi (RS)
- Vìndi co no te ghe ne ghè de bexògno (RS)
- Vende puito chi ca el cronpa puito
- I venditori li xè cofà e putane, li te luxinga e pò li te ciava!
- Vendi co tuti cronpa e cronpa co tuti vende (RS)
- Vindi a scorsa e tìgnite el bòn, vindi i apartaminti e afita e boteghe
(RS)
- Vendi a materia prima a chi ca el ga basi custi de trasformasiòn (RS)
- Vèndar jaso ai eschimixi (U.s.a)
- Vendi jaso ai africani e asa star i eschimixi (RS)

- Vendi in caixa e cronpa al marcà
- Vendi càro e pexa justo
- Co te vidi òn, a te lo conosi, co'l parla a te lo conosi mejo
  - I schèi in banca li perde de valòr (RS)
  - Salva schei ca i schei li te salvarà (Jamaica)
  - Navega a barca fin ca la va e pò salta inte n'antra
  - A sodisfasiòn no la se paga (Sergio Bonollo)
- Trista chela bestia ca no pàra via le mosche co la so cóal
- Chi ca el ghe core drio a tanti gevri no ghin ciapa gnisùn (Armenia)
  - Core de pì chi salva la pele ca chi va a dixnàr (RS)
- Comanda chi ca el ga i schei e no chi ca el vende a roba (RS)
  - Roma ladrona
    - Richesa no la fa jentilesa
  - I siori i more da fame se i poareti no i sùà
  - Rìchi ancò, poareti demàn
- Magra o grasa ca a sùpia, i butegari i pianxe senpre el morto
  - I richi no i fa mostra
- Chi ca el gode de a so fortuna el xè rico (RS)
  - Siora a xè sol ca la morte (RS)
- I siuri i ga el paradixo de coà, e chel de là i se lo crònpa
  - I siori i ga le ortighe inte le scaresele
  - Bona dota se marida anca na sota
  - A vendeta la se consoma a fredo

- I duluri i xè cofà i schei : chi ca li gà a se li tien
- Schèi fermi a li te brùxa in màn (RS)
- L'afito el xè na giosa inte el siolo
- I parenti i monta sol càro (Janko Duzel)
- I parenti i xè cofà e scarpe, pì streti i xè e pì fa màl
- Coalità de a machina coalità del prodoto (Pietro Mussolin)
- A ròba de coalità no la pèrde de vaeòr (RS)
- Meti int'el cantòn ca tuto el vien bòn a so stajòn (Gelinda Mantoan)
- Miti inte'l conto ca ti te ghe da morir
- Inbocòna on axeno e no el se cuciarà mai cercàr da magnàr (RS)
- Sbasà el preso, a no el se tira pì su (Mussolin Antonio)
- A pontoaità la xè respèto (Nildo Cellore)
- A prudensa no la xè mai màsa
- I diti li xè i fiuj de l'esperienza (Sierra Leone)
- L'orgojo el xè cativo consilièr (RS)
- Protesiòn dei siori, capel da mati
- A propietà la xè on afito, parchè co morìmo a asémo tùto (RS)
- El prèso el parla da lù lù solo
- El preso el dixe el vaeor de a roba
- Tien da conto a baterìa e no ndar in ostarìa
- I regai i se fa ai cativi parchè li divente pì boni e no ai boni ca xà i o xè
- Roba robà, roba regalà no le val gninte
- Parècia balini asè pa fàr la goera

- Łoda el mar e tignite la tera
- Łoda el monte e tignite el piàn
- Łoda la poenta e tignite el pàn
- Val pì a pràtega ca la gramàtega
- A forsa la ghe caga in testa la raxòn
- El sangoe de i poareti el xè dolse
- Co ghe xè màsa propaganda a ghe xè gràn crixi
- El pesimixmo fa sparagnàr (RS)
- A marcansia deperibile la te bruxa inte le màn (RS)
- Cheli co a pansa inpienà no li spende gnìnte
- Chi ca el ga diplòmi no fa stràda parchè el se senta sol tòco de carta
(RS)
- Chi ca el gà presa el sa cosa ca a val el tenpo (RS)
- La paxe la sta in te la cardensa
- Paga i debitori picinini e asa in parte i grandi (RS)
- Paga vanti de vèr la roba se ti te vol pèrdar i to schèi
- Chi ca el antisipa el perde i schei (RS)
- Vàrdate dae scarpà del muso, i dinti del can e a xente coa corona in
man
- Carta se fà parché li se desmentegarà
- Carta canta
- Pantalòn el paga par tuti.
- De debiti no se more

- L'otimixmo el move l'economia (RS)
-Verxi i oci e sàra la boca
-Xè sol ca i mati ca i cònta i so fati
- Na volta, dó i te paga, la tersa i te fa el sacco (Barbòn Guido)
-Se se senta mejo ente la carega de chealtri (Norvejexe)
-Na màn la lava staltra
-On spàca e nóxe, staltra le magna
-Na volta trato xò el preso no te lo tiri pì sù
-De lùni se sbaja (Barbòn Guido)
-Vècio inamorà, vècio ciavà
-Dei dù barufanti el terso gode
-El cliente ocaxionàl li serca senpre de ciavarlo (RS)
-Le ocaxion le se cronpa co i schèi ente le màn (RS)
-Ancuo val pì i schei ca la virtù.
- No ghe xè gninte ca el val de pì de na iluxion (Silla Martini)
-No pagàr no pàga (RS)
-Pàn no goadagnà, el fa deventar sciai (Salonico)
- No tuti chei ca te juta a vignìr fora da a merda i o fa pa jutarte (Giorgio Moresco)
-No tute e magagne fa mal
-Nisun el xè nasù maestro
-Nisùn a sa ndó la scarpa strenxe, se no chi ca el la porta.
-No ghe xé schei ca paga i vinti ani

- Chi ca la nàse bela no la nase poareta
- Novo paròn nova leje
- No sta mai far capir ca te se tuto
- No dir de pì de chel ca i te dimànda (U.s.a)
- No farghe mai intèdar al to nemigo ca te ghè paura
- No farghe mai saver a staltri chel ca te pinsi (da “Il Padrino”)
- No mètar mai ae corde i to fornitori se no i te fa le scarpe (RS)
- No dimandarghe mai a on siòr come ca el ga fato el primo miliòn (A.

Gorica)

- Mai on fornidòr, mai on cronpadòr (Artàn Goriza)
- El bexogno el fa l’omo gato
- A nesesità la move l’inxegno
- A nesesità la fa l’omo ladro
- A me fortuna la xè a morte de n’altro (Latìn)
- Tanto xè sta tacagno me pare, ca’l pretendea ereditar da mi
- A matùna xè la màre de i mistièri e la note de i pinsièri
- Pì de a figa poe el sòno, pì del sono pòl a fame
- Pì riscio pì schei, manco riscio manco schei (Leonildo Cellore)
- Pì ghin gà e pi i ghin vol (Leonildo Cellore)
- Pì man ca i pasa e pì i sparise (RS)
- A xé pì di ca luganeghe.
- I schei i roba l’anema
- I schèi i peta inte le man (Napuli)

-I schèi i serve, no se serve i skèi

-I schei i ghe core drio a roba e a roba la ghe core drio i schei (Tito
Missaglia)

-I schei da na parte, l'amicisia da chealtra

-I schei a no i diventa mai vèci

-Schei i fa schei, peoci i fa peoci (Sergio Bonollo)

-I schei i fa schei

-Schei i fa schei

-I schei a fa miracoli

-I schèi i fà ciàro (Giorgio Contro)

-I schei i fa córar i musì

-I schei i tién onii e anca separà

-I schei in màn a on toxato i xè cofà on cortelo inte le màn de on
puteo

-Schei in coantità i se gode a ogni età

-I schèi in màn a li te brùxa (RS)

-I schei in màn i se perde fàsie

-I schèi no i gà nome e no i gà colòr (RS)

-I schei i xè senza nome

-I schei no i ga ganbe ma i core

-I schèi no i gà pàtria

-I schei i va, i mati resta

-I schèi i và ndò ca i stà mejo (Nildo Cellore)

-I schei i va ndò ghe xè testa e avarisia (RS)

-I schei i và ndò a ghe ne xè ncòra

-Schei dà a la mujèr no i torna pì indriò (Barbòn Guido)

-I schei i se péta inte le màn dei orbi

-I schèi no speta ma fà spetàr (RS)

-I schei no i fa a felisità ma i juta èsar felisi (Algeria)

-Schei no goadagnai, schei magnai (RS)

-I schei i speta, a morte no (RS)

-Schei i ciama schei

-I schei i xè tòì co ti te i ghè pagà

-I schei i xè inte le stràse

-I schei i xè a cola pì forte

-I schei i xè a chiave del paradixò

-I schei li xé de chi ca a li ciàpa

-I schei no i basta mai

-Schei i xè schei, merda a xè merda e se fa i schei co a merda (Nastuzzi

Luciano)

-I schei i se fa co e strase e le scoàse

-I schèi i xè fati pa èsar spendù

-I schèi a li se fà sòra le desgràsie de chealtri (RS)

-I schèi a li xè cofà na saonéta

-I schei i xè cofà i bixàti : i te sbrisia (RS)

-I schèi i stà caxa mèa a no caxa de staltri (RS)

- I schei i ga senpre raxón
-I schèi i ga senpre raxón
-I besì i xe el secondo sangue
-I schèi i xé on mexo e no on fin
-I schèi a li xè na bruta roba pàr chi ca no'l li gà (RS)
-Schei e pecà i xe difisili da stimàr
-Schei e amor a li fa pèrdar la testa (RS)
-Skèi e amòr a li fa pasàr tute e voje e i dolori (RS)
-Schei e ignoransa no i stà mai xontà par pì de na jenerasiòn
(Munaretto Giovanni)
-Schei e roba no i sconde a goba
-Schei e amicisia li orba a justisia
-Skèi e ètega no i va dacordo (RS)
-Schei e furbisia a li désfa l'amicisia
-Schei e putei goardarli
-Schei e fradei a li fa a fine de i oxèli (RS)
-Schèi e pache a no li torna pì indrio (Crestani Diego)
-Besi e legnà a le va senpre contà
-A mixeria la xè fia del visio (RS)
-Drìo i sbàli a se inpara
-Desgrasià chi ca el more senza schei, criminale chi ca el ghe li asa ai
preti
-I marcanti e i porsèi, pexei co i xè moresti

- Marcante de vìn marcante poarìn
- El marcànte vanti farse a cosiensa el fà i schei
- Marcante el xè chi ca el cronpa cofà chi ca el vende
- I omani i vol esar inganà, incontenteli! (Latino)
- I gaeantomani a li gà pì da pretéandar ca da dàr (Davide Marìn)
- I òmani emìgra ndò ca a ghe xè schei o sparansa (RS)
- I omani i fa a roba, a roba i omani
- I omani i perde a testa par sincoe robe : schei, cor, prexonsiòn, fame,
dolor
- I omani i xè cofà i meòni de sento a ghin xè dò de boni
- I omani i xè ai to piè se te li onxi (RS)
- Ca goerna a xè sol ca la xente mediocre (RS)
- Mediàr e no risciar (RS)
- Xoba graso el vién na volta l'ano
- Tanti compari tanti problemi (RS)
- Tanti can i copa on lòvo, can da solo sbaja a la luna
- Tanti parùni tante barufe, on paròn tuti d'acordo (RS)
- Tanti i crede de ver el polxìn e no i ga gnanca l'ovo
- El luame se no te o spandi no el fa crèsar
- Jestìsi tì i trasporti ca cusì ti te controlli e ti te sè tuto
- Omo senza schei omo morto (dito Latìn)
- Omo avià mexo salvà
- Fa texoro dei sbali e varda vanti (RS)

- I schèi li ciàpa chi ca a sà spetà (RS)
-Fame indovìn e a te farò siór
-Feme indovìn e a ve farò siùri (Mussolin Pietro)
-Fa da tì te fé par tri
-Fa crèdar ca na roba la val e tuti i là vorà (RS)
-I cunti fèteli inte le to scarsele vanti ca fargheli in chele de staltri (RS)
-Fa la limoxina chi ca la previèn (Maimonides)
-Fà afàri co chi ca el te fà goadagnà e no co chi ca el te fà perdar
tempo (RS)
-L'amor fa pasà el tenpo e el tenpo fa pasà l'amor
-L'amor el fa tanto, i schei tuto
-El amor xè el paraixo de i poareti
-L'amor el xe potente, ma l'oro onipotente
-Crèdito perdesto xè cofà on spècio roto
-Paròn xè chi ca el te paga (RS)
-De siuri ghi ne tre sorte : sior sì, sior no, sior mona
-Conti spendù, micisia longa
-A roba co la a xè inciavà la a xè sàlva co la xè vèrta la xè pardesta
-Cavaeo inprestà no el xè mai straco e no el ga mai fame
-E buxie le ga e ganbe cùrte (Serafino Serafini)
-E buxie le xé le arme de la xente da póco
-Ladro e buxiaro chi ca a te garantisce a vita dopo a morte
-A buxia la xè cofà la valanga, pì rodola e pì la se ingròsa

- I buxiari i te risponde co na dimanda co te ghe demandi a verità
- I buxiari i dixe senpre de dir la verità
- Co òn el xè inrabià, asa ca'l se sfoghe, co'l ga finio el xè coto
- No farghe vèdar nisùn rento el to còre e rento el tò tacuìn (Danexe)
- Robà inprestà pì tornà
- I schei i se inpresta a chi ca no'l ghi 'n gà de bexogno
- A inprestar schei a on amigo te perdi i schei e anca l'amigo (Danilo Da Re)
- I schei i se inpresta a mujer no
- I schèi àsagheli da morto e no co ti si vivo
- Inpàra stàr al to posto e te farè strada
- Inpàra da i furbi (De Marchi Antonio)
- I avocàti no i barufa mai
- I avvocati no i barufa mai fra de luri
- I avvocati i ga dinti longhi e le scarsele inpienà
- A leje a xè fata contro i ladri picinini
- Ride ben chi ca a ride pa ultimo
- Chi ca el ga tera el pol tremar ma no'l casca
- A tera no la diventa mài vècia
- El cavrèto el xè bòn ancà pasà Pàscua
- Saver el xè podèr (RS)
- El savèr el costa suòr
- Tignìr e mà in man

- A justisia a gà ncora da nàsar
- Judica òn, co ti te sarè al so posto (Ebraico)
- I jenaroxi i xè forti
- No la xé na desgrasia èsar poareti ma no convièn (Danexe)
- Xè mèjo sparagnàr pa insima del sàco (Svedexe)
- Vàl de pì on ca el ga vedesto ca a sento ca i gà sentù
- Val pì controlàr ca ver la ròba (RS)
- Val se i lo vol, se no el val gninte (RS)
- No xè tant pèrdar i schei, ma xè ca a te ròxega rento (Danilo Da Re)
- No'l xè oro tuto chel ca sberlùsa
- No'l xè oro tuto chel ca cola
- No la xè abondansa se no si ghin vansa
- Xè pì bel sognàr de ciapar i schei ca ciaparli (RS)
- A no xè mai masa tardi pa inparàr
- A fà pì caxòto on albaro ca casca, ca on bosco ca crese
- Xè pì difisie diventàr richi ca diventàr poarèti (U.s.a)
- A xè pì difisie no véndar ca véndar
- A xè fasie risciar co i schei de chealtri (RS)
- A xè fasie perdarli ma difisie farli (Maselli Maurizio)
- A xè pì fasie pagar dal conto ca dale proprie scarsele
- A xè pì fàsie pèrdar ca vìnsar (Lidia Toniolo)
- A no la pól mià senpre ndarte pùito (Stefano Cavatòn)
- I intaresi no i dorme e no i te asa dormìr

- L'intarese el ne fa còrar (RS)
- Chi ca el prodùxe vende piase càro ca i grosisti (RS)
- El dipendente furbo laora de pi co no ghe xè el paròn (Zurzolo Salvatore)
- L'inxegno el xè el capitàl dei poareti
- El sarvèlo se asa senpre incantàr dal còr
- Invese de faturar tanto, fatura manco e serca de goadagnar de pi (RS)
- Omo informà mexo salvà
- Inte'l vìn a verità (Latino)
- In tinpi de màgra se màgna anca pàn vècio (RS)
- A sto mondo gnanca on càn move la còa par gnìnte
- Inte'l regno dei poareti a goerna la corusìon (RS)
- Na volta na parola sola, deso gnanca sento carte
- Ente l'orto de on rico a ghe xè senpre on cacàro (RS)
- A èsar onesti a la longa paga (Pietro Mussolin)
- Ala longa el riscio no paga (RS)
- A la longa la coalità pàga (Giuliano Canale)
- In caxa de i ladri e màn inte le scarsele e inte'l tacuìn
- In caxa strenxi, in viajo spendi, co te ghe malàni spàndi!
- Xè bonora matina ca a se inpiena a manina
- Ente el caseto a xè mejo tegnerse i sogni e anca i schei (RS)
- Pa no pagar i dixe a buxia ca i xè fali (RS)
- Co no ghe nè pi, a càpita el gràn bacàn.

- In Aprile el buta anca manego de baie
- Gnente xè pi fàsie de iludarse parchè i omani i crede in chel ca li
dexidara
- Chi ca el se xé costumà masa bén no'l se costùma al màl
- Chi ca el se lèva tardi a màtina fa dèbiti de nòte (RS)
- Chi ca el gà voja de laorar el cata senpre calcosa da fàr
- Se te vol spartìr i goadagni te ghè da spartìr i riscì (dito Ebraico)
- Chi ca el vol ndar màsa in suxo el casca par tera e el se ronpe el mùxo
  - Chi ca el vól far cambio no'l vol pagàr
  - Se te voi a paxe, parecia a goera (Latini)
  - Se a te vol on nemigo inprestaghe schèi
  - Se a te vol ca sipia on segreto no sta dirlo in volta
  - Chi ca el vol mistier mal fat, el paga enansi trat
  - Se te vol xugar cui gati te resti xgranfà
- Chi ca el serca de far a bùxa a staltri el la fa a lu steso
- Chi ca el pensa de risolar i so problemi cambiando clienti el finise in boca al lovo
  - Chi ca el se ferma el xè perdesto
  - Chi ca el sparagna el goadagna
  - Chi ca el va piàn el va san e va lontàn
  - Chi ca el se indormensa no'l ciapa pese
  - Chi ca el semena vento el tòl sù tenpesta
- Se te serchi te cati e chi ca no'l serca no el cata gninte (Sandro Plaino)
  - Se propio te ghè da ciapàr asegnì, ciapeli picinini (RS)

- Chi ca el se fa maraveje ca no se se fida, el xè da no fidarse (RS)
- Se a se ciapa on franco el xé senpre sol cronpàr (Barbòn Guido)
  - Se a te perdi el primo tren te perdi anca chealtro (RS)
    - Se a te sì drìo cercàr a fedeltà, tóte on càn
  - Se a te sinti chi ca el comanda, la và senpre pùito (RS)
    - Furia de scoltàr na buxià a te ghe crèdi
    - Se te ghè el tó chitarìn te soni co te voli
  - Chi ca no'l gà gnente no ghe fà paura i ladri
  - Chi ca no'l ga debiti el poe fermarse (RS)
  - Chi ca no'l ga testa el ga ganbe (Serafino Serafini)
    - Chi ca el póco gà póco el dà
- Se te ghe dubi no pensar gnanca de fàr on afàr (Nildo Cellore)
  - Chi ca el và co'l lovo, el inpara sigàr
- Se te ghe dè osijeno a chealtri te resti senza ti (Sandro Plaino)
  - Chi ca tuto el magna tuto el caga
  - Pa no perdar, a no se gà da xugàr
- Chi ca prima no el pensa, in ùltima el sospira
  - Chi ca no'l sparagna no'l ga pinsieri
  - Chi ca no'l riscia no'l ròxega
- Se no te si sora el primo elefante el paesajio el xè senpre isteso (Siam)
- Chi ca no'l varda on scheo no'l val on schèo (Francesco Contro)
  - Chi ca no'l sa spéndar no'l sa sparagnàr
  - Chi ca no'l gà no'l perde

- Chi ca el arte no sa fàr, el sàre butiga
- Se te vardi tute e nugole a no te parti mai
- Chi ca no'l poe morsegàr no'l fase védar i dinti
- Chi ca masa el se inchina el fa védar el da drìo.
- Se a te ghe presa va piàn
- Chi ca el se vargogna laorar, el se vargogne magnar
- Se te fè la piegora el lovo el te magna
- Chi ca vanti el paga, el paga dó volte
- Se le parole le pagase dasio, a sarìa on afàr sèrio
- Se i crede ca te sipi rico, i ga na scuxa in pì pa no pagarte (RS)
- Co no i xè comersianti i xè briganti (Mussolin Antonio)
- Se no ghe ne xè a sera no ghe ne xè a matina
- Se el laoro no'l rende, no'l xè on fiól (Barbieri Francesco)
- Se a gaina a taxese nisùn a savarìa ca a fa l'ovo
- Se a no xè sopa el xè pan bagnà
- Se no xè pan a xè poenta (Massimo Caneva)
- Se tuti pagase a sarisimo tuti richi (Todeschini Giuseppe)
- Se l'invidia a fuse febre, tuto el mondo broarìa
- Se no te pol tornàr, no sta ciapàr
- Se on rognoxo el te tira a bala no far l'isbalio de trarghela indrio
- Come ca te me tratarè mì a te tratarò parchè i to schèi ì val cofà el me
laoro (Mexico)
- Pitosto de esar poareti a xè mejo no ver gnìnte

- Mi a ofro ti te paghi
- A te faso puito a te faso puito, e pò i te ciava
- Ghe vojo tanto bén ai poareti ma a me piaxe stàr co i siùri
- Se a te vol far on investimento : el posto, el posto, el posto (Eduardo)
- La prèsa la xè nemiga dei boni afari
- La fame la te fa fàr salti, l' innamoramento ncora pì alti
- Caval ca varda indrio el ga poca voja de ndar vanti
- Corna e debiti tienli sconti
- A speranza la xè l'ultima morìr (Latino)
- L'onor el xè cofà el vento, el va fora pa tuti i buxi
- Le parole fate de mièl le xè velén
- In alto a ghe xè pì falchi (RS)
- Interese alto riscio alto, intarese baso riscio baso (Leonildo Cellore)
- Jùtate ca a no te juta nisùn (Prearo Ivana)
- Se ti a te si bòn dimandàr a carità àsa càxa el to tacuìn (Norvejexe)
- El xè fin bòn vèndar schiti de colonbi ai Venesiani (RS)
- El ga fato rècie da marcante
- El ga la spolvarina e la caxa senza farina
- Chi ca el gà on compàre in afari, el gà on nemigo (RS)
- No sta ver presa de pagar e vanti controea chel ca te crunpi (RS)
- No stà vèr mai paura de i to clienti, ma staghe senpre vanti (RS)
- Legna verde a fa senpre fumo
- Gratis a xè senpre bon (RS)

-Gratis et amore dei (Latini)

-Manda senpre chi ca el ga i schei (Sandro Plaino)

-A roba la val chel ca i vol darte (RS)

-A roba val chel ca i te dà e no chel ca a se dixe (RS)

-A roba la val se chi ca el la vol ga i schèi (RS)

-A ròba co la camixa la se vende mèjo ca col prèso (RS)

-A roba ghe còre drìo i schei e i schei a ghe core drìo a roba (Manbrin

Paolo)

-Le bone parole a no le impienise la pansa

-Le bele parole le onxe, le cative le ponxe

-Bone parole e cativi fati inbroja savi e mati

-Vanti i schei le pól le bone intensiòn

-Bòn pagadòr no el se cura de dàr bòn pegno

-Fato ben o mal, dopo on contrato a se beve on bocal

-Le robe vùe co fadiga a le se rancura mejo

-El bòn marcante pàga sùito

-A ròba bea la se vende senpre (RS)

-Al càn bòn a no ghe manca paròn

-Bòn e cojòn i xé fradeli (Janko Duzel)

-L'oro no'l speta

-Roba dà, pì tornà (Lidia Toniolo)

-Del to dàmene, ma del meo no stàmene dimandàr

-Daghe na man e i se torà el bràsò

- E malte su pa a caxa a le se dà co te tachi goadagnàr
  - Stima de pì ca a te vién fora calcosa
  - Daghe a tuti a so parte e te sevirarè a far afari
  - Chi ca el da pàn ai càn de staltri el xè sbajà da i soi
    - Siuri a se nase, no se diventa
    - Le scoase a le ghe va drio la corente
  - El goadagno senza riscio el fa diventàr richi (RS)
    - A pansa inpierà la fa a suca voda
    - El fruto casca visìn el frutaro
  - Fra laoràr e goadagnar ghe xè de mexo el mar (RS)
- De parsona intelijente val pì chelo ca no la dixe ca chel ca la dixe (RS)
  - Da tristo pagadòr a se ciapa ogni moneda
    - Da brute soche a vien fora bele stele
    - Da roba nase roba (Artemio De Marchi)
  - Da on omo intelijente se inpara anca co el taxe
  - Da on parente rico pol senpre rivarte calcosa (RS)
    - Da na caxa rica se no te ghe masa te ghe poco
    - L'amicisia a xè na roba e i schei n'altra (RS)
- I amighi a te i ghè fin ca no te perdi e ciave de a càneva
  - Amigo de tuti, amigo de gnisùn (RS)
  - O Fransa o Spagna, basta ca a se magna!
  - A fortuna a pasa senza bàtar a la porta
  - A fortuna a xè de chei ca i la ciapa pa i cavei

-A fortuna a riva se a te ghe curi drio (Mussolin Pietro)

-I pumi vietà i xé i pì buni

-Par chi ca el ga masa, ver tanto a xè poco, par chi ca el ga gnente, ver poco
a xè tanto (RS)

-Pa i poareti a xè senpre coarèxema

-A chi ca no'l ghe ne gà, le calse le ghe xe curte

-Par chi ca no'l paga a xè senpre demàn (RS)

-Par colpa de calchedòn a no se fa crèdito a gnisòn

-Pa i schei l'omo el vende anca l'anema

-Pa i schei a se diventa orbi

-Pa i schèi a ghe vede anca i orbi (Napuli)

-Par tuti i mancaminti a ghe xè on ca gà da pagàr

-Pa on avàro a xè senpre masa

-Pa on dì de vache grase a ghi'n xè sento de magre

-Pa on scheo a sto caxa mia (Giuliano Morasco)

-Pa on schèo a pianxe anca on puteo

-Vanti se pensa e pò a se fa (RS)

-A prima ostarìa la vende el vìn pì caro

-Primo ordine picinìn e a te pago, secondo ordine picinìn e a te pago,
terso ordine grandò e a te ciavo! (RS)

-Vanti tuto a se se juta da soli

-Vanti tuto i schei

-El primo scheo xè el pì difisil da fàr

- El primo goadagno el xè el sparagnàr
- El primo afar a xè far pata (RS)
- Primo : inparar no pèrdar (RS)
- Le fabriche a le resta in piè se i paruni i xé manco de dù
- Co finise i schei finise l'amor
- Cata i to clienti e no asar ca i te cate lùri (RS)
- Serca e raxòn pa no far on afar pì ca chele pa farlo, e no a te te catarè sorprexe
(RS)
- Pièn de schei pièn de amighi (RS)
- Inpienà de schei cofà on ovo
- Oci inpienà e man vode
- Puchi schei gnente feste
- Puchi schei fa puchi schei
- Gàbi paura de chi ca el tièn i prèsi alti pì de chi ca el li sbàsa (Barbòn
Guido)
- A paura a goerna
- A paura a comanda
- Legno grasso no'l conta on caso (Barbòn Guido)
- La moda la va e vién
- Chi ca el casca in povartà el perde l'amigo
- I fati i resta e parole le voła (Latìn)
- L'esperienza a paga senpre (Mussolin Pietro)
- L'esperienza a xè cofà on pétane, a te a ghe co te si senza cavei

(Moresco Giorgio)

-L'esperienza a xè mejo farla so a pele de staltri (RS)

-L'esperienza a se paga (Giorgio Moresco)

-Spetate el pexo e te te sentirè fortunà (RS)

-Ognìon pensa ca el justo sipia el só intarese (RS)

-A tuti ghe piaxe comandàr

-Godi de chel ca a te ghè e no darte pena de chel ca ga staltri

-Chi ca el gà a pansa voda el spende

-A pansa voda a fa desidaràr chel ca a se gavea

-Magna de chel ca te ghe e taxi de chel ca te si

-Magna sta menestra o salta da sta fenestra (Nadia Ferraro)

-Magna sto oso e salta sto foso (Nastuzzi Luciano)

-Chi ca el magna e candele el caga i stopini

-I schèi fasili a te te li magni in prèsa (Ghirardo Federico)

-A tera la va par atorno ai schei e no a le bone intensiòn (RS)

-Ala mattina a se se inpiena a manina, a mexodì cusì cusì, ala sera se se
despera

-Ogni fadiga ingrata a slonga a giornata

-Ogni roba so tempo

-Ogni afàr el xé on riscio (RS)

-Ogni roxa la gà el so spìn

-Ogni pitoco caxa soa el xè re

-Ogni minuto a nase on mamalùco (P.T.Barnum)

-Ogni dì de vita el xè on goadagno (RS)

-Ogni fruto pa la so stajòn

-Ogni can el mena la so cóa e ogni minciòn el vol dir la soa.

-E robe e se fa suito o a no le se fa pì

-A sognàr no se spende

-No tràr via la sécia vècia finche no te sì sicùro ca la nova tègne l'acua

(Svedexe)

-E pere del can, i schei del vilàn, i xè i primi mostrà (Vania Viale)

-I can mostra i cojuni, i cojuni mostra i schei

-Can de du paroni el more da fame

-Can co a pansa inpienà no el se inacorxe de can co a pansa voda

(F.Roggia)

-Can no el magna de can

-No svejar can ca a dorme

-No spetàr el trèn de chealtri (RS)

-No spetàr ca i pomi casche (RS)

-No despojarte pa vestìr ca altri

-Vàrdate da chi ca el te trata masa ben (RS)

-No te fidar de chi ca no'l se fida (Pietro Mussolin)

-No fidarte de chel ca te dixe e banche (Cellore Leonildo)

-Vardate da chi ca el te leva a capa caxa toa

-Vardate da chi ca el te bate inte e spale e in chele de chealtri (RS)

-Vardate da chi ca el fa i afari co i schei de chealtri (RS)

- Difida da chi ca el pàr bon parchè no el ga altro pa scondar le
so magagne (RS)
- No fidarte dèi mone e gnanca dèi furbi, ma sol ca de ti (RS)
  - No fidarte de càn ca a dorme
  - No tocàr can ca el roxega, ne xugador ca el perde
- No sta dir chi ca a te si ma fa ca i se inacorxa de chi ca a te si (Pitterl
Renzo)
- No dirghe a ón ca xè capo, si no nol fa pì gninte (Ivano Minuzzo)
  - A no se ròba in casa de ladri
- No mandar a roba ca no i te ordina, se no i pensa ca te ghe la regae
  - No barufàr co on rognoxo, ignorelo
  - No rognarte co on rognoxo (RS)
  - No smisiàr schei e parenti (RS)
- No far demàn chel ca te podarisi far ancò (Lidia Serafini)
  - No fàr el paso pì longo de a ganba
  - No far fogo fora de a pignata
- No far afàri coi mati, i briganti e co i ignorantì (RS)
- No sta vardar ndò te te rabalti, ma, parchè a te te si rabaltà (Liberia)
  - No far mai saver ca a te se tuto
- No se desmonta da cavalo pa saltàr in gropa de on axeno
  - No dàr a on ca no'l mèrita parchè tanto el desfa
- No darghe a ón el tenpo de inacorxarse ca 'l xé drio fàr on cativo afàr
  - Garansia pa altri no dàr ca a te toca de pagàr

- No stà vèr mai paura de vèrghine masa (RS)
  - No sta mai far gninte pa riconpensa
  - No cronpàr da chi ca el se fa pregàr
- No demandarghe a l'osto se el ga el vìn bon
  - No far far a jaltri chel ca a te pol far ti
  - Dividi e regna (Latini)
- Chi ca el diversifica no el resta mai a pie (RS)
- A desgràsia ga le ale, a fortuna i piè de pionbo
  - La tòla a róba de pì de on ladro
- Le desgrasie le xe sempre pronte, cofà le tole dele ostarie!
- A democrasia a xè na scuxa pa robàr mejo (RS)
  - I debiti ca no se paga a xé cofà no vèrli
  - El debito no el se paga miga co se lo fa
    - El dèbito el xè on ladro en casha
    - Fisco e morte a li vinse senpre
    - I tinpi morti i còpa la produttività
    - Morta a vaca, finio el late (T'zigano)
- I furbi i se inacorxe co manca roba ma mai co ghi ne de pì (RS)
  - I furbi i sta senpre lontàn dae barufe
  - Chi ca el nase storto no'l more indrisà
- Criminae chi ca no'l fa a carità co no el ga gninte da perdar (RS)
  - Chi ca el vansa schei el parla puito dei so debitori (RS)
    - Co ti te si creditor fate vaer

- A carta de credito a xè on ladro in caxa toa (Tenpesta Giovanni)
  - Crea bixogni e vanti vèndar idee (RS)
- Mati chi ca i mete e mati chi ca no i mete (Toniolo Lidia)
  - El corajo el xè metà de l'afar (Armenia)
    - A contar i schèi no i crèse
  - Conta e racconta pa pagàr manco (RS)
    - El cliente el ga senpre raxòn (Usa)
- Botega de cantòn a fa sior anca on cojòn
  - El oniòn a fa la forsa
- Cooperar a xè inteigente, ignorarse a xè poco furbo, farse a guera a xè da mone
  - Controla a ndò e a chi ca a te ghe pàri a roba (Manbrìn Paolo)
- Xè a josa continuoa ca la inpiena a pignata (Chichello Giovanni)
- Cunplimenti e inchini a no i costa gnent e i rende cofà i xechini (RS)
  - Ròba del Comùn roba de nisùn
    - A comodità a se pàga (RS)
    - Sàra on ocio, mai tuti dò
  - A ghe xè i furbi parchè ghe xè i mòne (Nildo Cellore)
    - Pati ciari, micisia longa
  - Sernìsi tì e no sta asarte sernìr (RS)
  - Incula là, incula coà, i tira vanti (Giannino Prearo)
  - Fa mancar a roba, cusì a vae de pì (Maselli Maurizio)
    - Vàrdate dai rufiani parchè el mondo xè inpienà

-Vàrdate da chi ca el te pàga in prèsa a prima olta, parchè pò el se
slonga

-Oce ai asegni post-datà, se chi ca el firma pò el more a te perdi tuto
(Nildo Cellore)

-Oce a dar a man, ca no i te toga el braso (RS)

-Vàrdate dai scarpioni parchè anca chei boni i xè nasesti pa becàr

-Cronpa ben chi ca no el ga de bexogno de cronpar

-Cronpa ben chi ca el cronpa na volta (Lidia Toniolo)

-Cronpa chi ca el ga i schei e no chi ca el ga a roba (RS)

-Cronpa da on a carità o da on fiòl ca el ga redità (RS)

-I afari i sta fora dea porta de caxa

-I afàri a li se fà co i schèi ente le màn (RS)

-I afari a i se fa in dò, se no, no i xè afari (Carlo Pertile)

-L'afar el se fa in do, se no a no xè on afar (Pietro Mussolin)

-I afari i xè afari

-I afari i se combina par strada

-I afari i va su e xò, vanti e indrio, ogni volta a se gà da èsar boni tór el tram justo
(RS)

-I afari a i se fa soto i piè (RS)

-Frula la bareta chi ca el se la cava a tuti.

-Barufa de fradei pexo ca i puteli

-I fradeli i xè cofa el càn e el gato

-Fradèi e schèi i finise a corteli (RS)

-Barca rota, cunti fati!

-El pàn fora de caxa el xè màsa insaeà o desavio

-El pan el xè senpre duro par chi ca el se lo ga goadagnà in onestà

-Bravo chi ca el goadagna, rico chi ca el sparagna (RS)

-Amor de putana e carità de frate, more pena nate

-I merli a li se ciapa co i pasa, dopo xè tardi (Sergio Bonollo)

-L'oxeo el se conose dal canto, l'omo dai discursi

-Grandi nòmari, puchi schei, tanti periculi (RS)

-Tanto pèrdar tanto ciapà, pòco pèrdar poco ciapà

-Grando el xè debole, picinin el xè forte (Graziano Garzitto)

-Dèbito grandò, nemigo grandò

-Gràn pericolo gràn ciapà

-I clienti grosi a li te fa e carese e pò i te sòfega (RS)

-Clienti grosi : tanta roba, tanti pensieri, tanti rischi e puchi goadagni

(RS)

-I grandi afari i se fa co a testa e no col cor (RS)

-I afari grandi a li se fà col tempo (RS)

-Fra verità e boxìa a se vende a marcansia

-Fra el serto el inserto, ti sernisi el serto (RS)

-A xè mejo a poenta caxa toa ca el rosto de chealtri

-Mejo on ròdolo de carta ca on asego post-datà (RS)

-Mejo far cofà San Tómaxo e piantarghe el naxo

-Pitosto de ndar a piè a xè mejo cavalcar in gropa de na vaca

- Mejo strènxar i dinti ca far on favor a la concorensa (Franco Cantoni)
  - Mejo pagar col peo ca coa pele
  - Mejo maridà da richi ca da poareti
- A xé mejo pèrdar on bon afar ca farghine on cativo (Pietro Mussolìn)
  - A xè mejo ver conoséense pitosto ca amighi (RS)
  - Mejo ndar in leto senza a sena ca levarse su co i debiti
  - Regàla pitosto de sbasàr el preso (Elena Perco)
  - Mejo barufar suito ca dopo (Barbòn Guido)
    - Mejo cronpàr a late ca a vaca
    - Mejo cuciarse ca scavesarse
  - A xè mejo diventàr rusi sùito ca pò neri (Barbòn Guido)
    - Mejo ciaparli suito ca deman
    - Mejo de tì, i schei (Rosa Giannino)
- Mejo ca vegne i làdri tri olte pitosto ca a finansa (Duzel Janko)
  - Mejo a no laoràr ca a farse inculàr
  - Mejo a no far on laoro ca a farlo mae (RS)
- Clienti a xè mejo on mùcio e picinini ca grandi e puchi (RS)
  - Mejo tardi ca mai
  - Mejo el tacòn de sbrego ca e braghe nove co i debiti
    - Mejo poche ca tante promese (RS)
    - Mejo abondàr ca mancàr (Latini)
  - A xè mejo poenta ca dùra, ca capùni ca finise
    - Mejo on ovo ancò ca na gaina demàn

- Mejo on ovo al dì ca na gaina in brodo (RS)
- Mejo sol ca mal compagnà
- Mejo poco goadagno co pòco riscio ca màsa co riscio alto
- A xè mejo on màgro acòrdo ca na grasa sentensa
- Mejo on mùcio ca masa pùchi
- Mejo on muso vivo ca on dottor morto
- Mejo on tacagno inpiénà ca on poareto desperà
- Mejo on fiatùn ancò ca màsa demàn (Pietro Mussolìn)
- Mejo on scheo de libartà ca na prexòn dorà
- Xè mejo mexuràr do volte ca tajàr màl
- I mejo afari i faso da mi mi solo (Loris Zanelato)
- E canpane no le sona se calchedùn a no le tira
- Vanti far a goera vien a diplomasia (Artàn Gorica)
- Vanti dividar, a se ga da prodùr (Renzo Pitterl)
- Vanti dividar i goadagni, a se gà da spartìr i dèbiti (Silvano Bernardi)
- Vanti lotixàr, cronpa tuto (RS)
- Vanti el piaxèr a ghe xè el dovèr
- Frente i intaresi a no ghe xé amighi
- Vanti far na strada, cronpa tuto par atorno (RS)
- Vanti èsar richi o poareti a se ga da èsar gaeantomani (RS)
- Vanti de rispòndar pénsèghe sora
- In tola a se se confesa
- No vèr gràn voje a vol dìr èsar richi

- El leto el xè el paradixò del poareto
- A belesa a xè sól ca mexa dota
- Done bele e vìn bon i xè i primi farte cojòn
- Bea mujer, mario tacàgno
- Beo fora ma rento xè senpre pexo
- Chi ca el bastona el so cavaeo, a el bastona a so scarcea
- Bàti el fero fin ca'l xè caldo
- Varda ca chi ca te consilia no el gabie intaresi (RS)
- Parèciate al pèxo e a te te catarè senpre al sicuro (RS)
- Gabi pì paura de on poareto ca diventa rico ca de òn ca xè senpre stà rico (A.Mussolin)
- Deso fa cofà a formiga e demàn a no te farè fadiga
- Fate amigo dei forti
- Vàrdate da la bubana
- Vardate da chel ca a te credi de conósar
- Vardate da can ca no'l sbaja e da cortel ca a taja
- El osto el tién senpre na sporta de sal drìo el banco (RS)
- Can ca a sbaja no el morsega
- E banche le parla puito dei so credituri (RS)
- E banche a le fa i so intarèsi (Cellore Leonildo)
- E banche a le te juta a .....morir! (RS)
- E banche le te da l'onbrea col sole, le te a cava co slavaja (Antonio Mussolin)
- Banche e Stato no i riscia mai (RS)

- Toga, tonaca, jaca, oniforme, a le xè portà da veri briganti (RS)
- I briganti a i xè cofà e urtighe, i crese senza fadighe
- Sachi e sporte vode no i stà in piè
- A sorte la juta i corajoxi (Latini)
- A la tersa àsta se fa i afari
- A l'ultimo minuto a se fa i cativi afari (RS)
- De note a se svoda a bote, de mattina a se inpiena a manina (RS)
- Demanda spiegasiòn se te vol ca i te conte buxie (RS)
- Consiliete dal vecio e fate jutar dal xovine
- Fin ca ghe xe pan in convento, i fràti no i manca
- Fin ca a te fe puito no te te sbali mai
- Intanto ca on trèn el và, n'altro ghi'n vién (Usa)
- Fin ca a ghe xé forse la roda la và par atorno
- Fin ca ghin xè tegner da conto, co no ghin xé pì mòlaghe
- I pomi col bao a i se cata in tera i pomi boni a i se cata inte e rame
alte
- I pumi vièn i xò se a te scorli el pomaro (RS)
- Tuto chel ca xe stà, el pol tornàr, anca a mixèria
- Tuto va e vièn gnente el se mantièn
- Tutò vièn e và, anca coél ca a se gà
- Tuto a so tempo
- E pa on ponto Martìn el gà perdesto el tabàro
- Anbisiòn e òdio i xé cativi consilièr

- On tersista, vanti del so laoro e del so cronpador, el xè sciao de a so ignoransa (RS)
- On inbriagòn el xè na minierà pa na ostarìa (RS)
- Omo da vìn no el val on schèo
- Controła senpre chi ca el laora par ti se no a i te la fa drio e spae (RS)
- Tuta la roba in bela mostra la pàr pì bela
- Tuto el mondo el xè paese
- Tuti i gropi i torna al pètane
- Tuto a se livela verso el baso (Lanberto Mignani)
- Ogni singano el parla puito del so cavaeo (Creshmir Jenbec-Croatia)
- Tuti i musì xè buni sbasar el preso (Perco Elena)
- Contro el cùl la raxòn no la vèl
- Pasà el santo, pasà el miracolo
- Drio a merda a vién l'oro
- Dopo el pardòn a ghe xè el bastòn
- Pasà na salita a ghe xè na disexa (Artàn Goriza)
- I consili xè a roba ca a costa manco (U.s.a)
- Omo avixà el xé mexo salvà
- Parolà dà, ma sol so carta bolà
- Ciapa na sciafa da on amigo e para indrio el baxo del nemigo
- Abondansa la jenàra arogansa
- Sora el prodoto ca te vindi sàpighi senpre pì del to cliente
- On tòco de carta scritto el vae cofã e paroe ma a xè mejo verlo (RS)
- Na dona ca sparagna la xé mejo de na banca

- Na fémana ca no pol sernìr, la dà via pì fasie
  - Na femena a fa e a desfa na fameia
- A tira de pì on peo de figa ca na copia de boi
  - Tanta aparensa e póca sostansa
- A liga de pì na parola ben dita ca sento caene
  - On Vèneto mantién diexe bigheloni
  - Chi ca l'arte no el sa far butiga el sàra
- A pianta co masa fruti no li madura tuti
  - Mile formighe a le magna on liòn
  - Na axienda sèria a gà sòl ca on paròn
- On ladro picinìn el vién picà da on ladro grandò (Munareto Joanìn)
  - On sciao el resta sciao parchè el pensa da sciao (RS)
    - Na vèra axienda la gà sol ca on paròn (RS)
    - Na sicuresa a vèl pì de mejàri de insertese
    - On ano magro el ghi'n magna sete de grasi
    - On rico no'l xè mai jeneroxo (Woody Allen)
- Na ponpa de àcua frente on bàr a disturba senpre (Mussolin Pietro)
  - Na promesa la val pì de on contrato, i dixea!
- Val pì on poareto senza roba ca on rico inpienà de dèbiti (RS)
  - On popolo ca a se lèva sù bonora el xè rico
  - On ca no gà schèi el serca sol de tiràr vanti
  - On òmo de sarvelo el gà senpre da xugàr na carta
- On omo ca core drio a tanti gevri, no ghin ciapa gnanca on (Armenia)

- On alto e on baso a li fa on goaivo (Mussolin Pietro)
  - Na boxìa a lava staltra
- Na buxìa a pasa a boca de tuti vantì ca na verità se meta sù e scarpe
  - A màre sfadegona la fa la fioea poltrona
  - Na mexa verità a val cofà na boxìa (Veneto)
- Na roba bona a se vende da soea, na roba cativa a se fa mostra de èsar vendù
(Etiopia)
  - On bon marcante el se loda e el se sbròdega (RS)
    - On bón marcante a no'l fà mai crèdìto
    - On bón buxiaro el gà da vèr bona memoria
    - On bòn imprenditor el xè cativo operajo (RS)
  - On bel ciapàr el fa on bel spendar (Lidia Toniolo)
    - Na bóna testa la a vâl pì de sento brasi
    - Na garansia a val pì de sento paroe (RS)
- Na axienda senza vendituri a xè cofà on pescador senza rède (RS)
  - Na axienda a se fà in piè, ma a se goerna da sentà
    - Puchi fati e gràn parole
  - Vâl de pì na ongia de so pàre ca i so fiuli (Barbòn Guido)
- On par el mantien sete fiù, sete fiù no i xè boni mantegner on par
  - Na fameja a xè na axienda (RS)
    - Val pì on cavaeo ca el tira ca a sento ca ghe va drio
    - Vâl pì on muso ca on dotór inpierà de dibiti (RS)
- On càn el ga coatro sate, ma no el camina inte coatro strade (Haiti)

- On creditòr el serca i so dibitori pa farse contàr balòte (RS)
  - Na vaca vendù, a i la vól tuti
- On paròn el xè paròn fin ca'l pensa da paròn (RS)
  - On polastro no el vè mai al so pranso
- On asego el xè on toco de carta, xè chi ca el te o dà ca o fa vaer
  - Chel ca a xè serto ancò, el xè na ilusiòn demàn (RS)
- On afàr el xè bon co no se ga gninte da pèrdar (RS)
- Na branca de cotòn a val pì de na jacheta ca nisùn vol (Nildo Celore)
  - Na potana la te ciava do volte, to mojer trù!
- On colpo al sercio, on colpo ala bóte a se se juta (Barbòn Guido)
  - On fià de vero el fa crédar a tuta la buxià
- Na grosa màchina a xè on debito (Demozi Matteo)
  - El mona ciàcola, el sàjo el scolta
  - El mar calmo no fà boni i marinèri
  - A pàxe a costa ma vè la spéxa
  - A se gà da parlàr pòco e scoltàr asé
  - A no xé el laoro ca a ne còpa ma i pinsièri
- A no xè inportante come ca i te ciàma, ma a cosa ca ti te rispondi
  - Se a no te si parte dea solusiòn lora a te si pàrte del problema
  - Se a to bòca la diventa on cortelo a te te tajarè i làvri
  - Se a te cori drìo a dò lièvori no ti ghi ne ciàpi gnanca òn
- Tonio el fa la roba, el sior Antonio la gode, e el conte Antonio la

magna

-No sta far nero co òn ca el ga da perdar manco de tì (Antonio
Mussolìn)

-Chi ca no'l ga besi el bate la luna

-Co la fame la vien rento da la porta l'amor va fora per i balcùni

-Chi ca el xe senza luméta el va in leto a l'orba

-L'oro no el ciapa macia

-Co la caxa la bruxa, tuti i core scaldarse

-Mixeria a fa mixeria

-El magnàr de i poareti el xé inte la sporta dei siuri

-Co a se mete la roba da festa tùti i dì, o a se xé mati, o a no ghe ne xé
pì

-Chi ca dal loto el speta soccorso, fa'l pelo longo cofà on orso

-Novo paròn, nova leje

-Comisi, poeti e balarini, el so final el xe l'ospitàl

-El pan del paròn el ga tri groste

-Mejo ver da ca far co on rico avaro, ca no co on poareto cortexe

-I popoli a i se còpa e i re i se abrasa

-No tor mai conseji da xente ndà in malora

-A xe pì fadiga voler far el sior senza sostanse, ca laorar tuto el dì

-El poro omo no el xè da consejo : el parla puito, no'l xé scoltà, el
parla mal, el vien picà

-La consolasion del pitoco, a xé vedar el mixerabile

-Co'l pitoco se càva le braghe in leto a ghe nàse on fiol

- I pitòchi co chel ca i pol, i siori co chel ca i vol
  - I besi dei pitochi i xe sasinà
- Le braghese de chealtri, le ronpe el culo a chi ca el le ga sù
  - El paron el xe el ragno, el contadin la mosca
  - El mal del paron el pàra tuti a canfurlon
- Ghe xe chi ca el pol pisar in leto e dir ca el gà suà
  - L'avarò el xe el pì pitoco
  - Protesion de siòri, troto de mula vecia
  - Chi ca el va co i siori el mòre so la paja
  - Co no se ghe ne gà pì, a càpita el gran bacan
  - No se sa mai par chi ca a se laora
  - El mal de la pria, el xe el pexo mal ca ghe sia
- Chi ca el xé a la banca ròta svende la ròba e ména càxa schèi
- A se se fa senpre mal parchè l'esperiens no la basta mai (RS)
  - L'esperiansa no la basta mài
- Tanti paroni so na axienda : roba roba e roba (RS)
  - Co i schèi a te si senpre benvignù (RS)
- Val la pena lotàr parchè a no se conose el futuro (RS)
- Cronpa senpre sòto el campanil (Minuzzo Claudio)
  - Cronpa co a testa e no co a gola (RS)
  - Cronpa da magnàr co no te ghè fàme
- Màì tòr desixiòn co el stòmego vòdo (Marx Carl)
- On ciò el vién fòra co naltro ciò (Eduard Kurti)

- Vanti de fàr i schèi a se se fà el nòme (Eduard Kurti)
  - A se parla senpre màl de chi ca a se téme (RS)
    - Vanti a te ciàvo e pò a te pàgo (RS)
    - Non stà risòlvar on eròr co naltro eròr
    - Crònpa co a testa e no co l'òcio (RS)
- Chi ca a vende el gà in man el mondo (Leonildo Cellore)
  - A scarpà in cùlo a te ve vanti (Ivano Minuzzo)
  - Cronpa a pansa inpienà e co i cojòni svodà (RS)
- On pése tòsego a no lo màgna nisùn (Miriam Serafini)
  - Fa senpre el laòro ca a te conòsi (Pozza)
- Co ghe xè da magnàr a ghe xé senpre on gràn pòpolo
  - Chi ca no'l sèmena dàtari no el màgna dàtari (Libia)
    - Chi ca pì spende manco a spénde
    - Gninte struminti gninte laòro (Serbo)
    - La còrda la gà do fine (Serbo)
- El lovo el pol perdar i so dènti ma no la so natùra (Serbo)
  - A ndo ca a ghe xè fùmo a ghe xè bubaràta (Serbo)
    - E asiòn le parla pì forte ca le ciàcole (Serbo)
- Le bone notisie a le viàja in prèsa ma le cative ncora pì (Serbo) in
 presa
  - Le bone asiòn a le se desmentega fàsile (Serbo)
    - I dèbiti a li xè cativi amìghi (Serbo)
    - Na butàda no la fà na primavèra (Serbo)

- Pì alto ca li v'è pi forte li se rabalta (Serbo)
- Cusì tanti òmani cusì tante opsiòn (Serbo)
- Co do amighi a li g'è on interese comùn, on cànta e staltro el piànxe
(Serbo)
- Omo morto dèbito desmentegà (Serbo)
- Ogni òmo el ghe vol bén a se steso (Serbo)
- No sta fàr dèbiti co i amighi (Serbo)
- El mòna el v'ive a ndò ca'l n'è, l'òmo intelijente a ndo ca el v'ive mèjo
(Croasia)
- Chi ca p'è spende, m'anco el spènde
- Crònpa nòvo pa no cronpàr dò òlte
- A chi ca el ga schèi forte, co'l xé vecio se ghe augura la morte
- Al son de la canpana ogni dona se fa putana
- A le làgreme de on erede a xe mato chi ca a ghe crede
- Se ga da far la spexa drìo l'entrata
- Bon marcà el sbrega la borsa
- Chi ca el ara fondo ciàpa on mondo
- Chi ca el bastona el so cavalo el bastona la so scarsela
- Chi ca el dispreza cronpa
- Chi ca el ga paura del diavolo a no fà schei
- Chi ca el ga schei el ga senpre raxòn
- Chi ca el ghe ne g'è el ghe ne spende
- Chi ca el paga vanti el trat el g'è servisio mal fat

- Chi ca confida sol loto no magna de coto
  - Chi ca el ga i canpi el canpa
- Chi ca no'l tigne conto de on scheo, no el val on scheo
  - Chi ca a òrdena el gà da pagàr
  - Chi ca pì el spende manco el spende
- Chi ca el sbalia de testa, a el paga de scarsèla
  - Chi ca a sparàgna el gato màgna
- Chi ca a va al marcà co pochi schei li spende mal
  - Co a piàxe la roba no se vardà la spesa
  - Co a se goadagna se magna
  - Cronpa poco e goadagna de pì
- A ndò ca a ghe xé canpagne a ghe xe putàne
- El bon vin, i schei e la bravura poco i dura
- El malà no magna gnente e el magna tuto
  - Vanti fà i schei e po la cosienza
- Far i mistieri ca a no se conosse i schèi a li diventa mosche
  - I schei i fà balar i sòrxe
  - I schei i porta l'oca al paron
  - I schei i vien de passo e i va al galopo
- I siuri i ga el paradiso de chì e quello de là i se lo cronpa
- In càxa strenxi, in viajo spìndi, in malatia spandi
  - La coéga la cola sol lardo
  - La merda la fà schei

- La pignata de l'artesan, se no la boje oncuò a la boje dimàn
-La roba ordenà la vol èsar pagà
-L'amor el xe potente, ma l'oro onipotente
-L'avarò a farìa de manco de cagàr par no tràr via gnanca chela
-L'omo pì brutto xe chel ca el ga le scarsèle raversà
-Mèjo ver do schei de mona ca pasar pa masa svejo
-No spèndare tuto chel ca a se ga, no dir tuto chel ca a se sa
-On bel ciapar a el fà on bel spèndar
-On bon vèndar a fà on bon guadagno
-Oro bon no el ciapa màcia
-Pare ca goadagna, fioi ca magna
-Chelo ca no vien dala porta el vien da l'orto
-Schei de xogo i sta na ora par logo
-Schei e amiscia i orba la justisia
-Se fa spira la man drita, schei da dar; se fà spira la man sanca, schei da
tiràr
-Sensa schei no se spende, senza laoro se dipende
-Spendi fòra i schèi par chel ca a li val
-Tuti i mistieri i fà le spexe
-L'esensa de la richesa a xé el podèr, l'esensa del podèr a xé el contròlo,
l'esensa del contròlo a xé la conosénsa (RS)
-Sèrca el paròn pa no pagàr la provijòn (RS)
-Insistisi, insistisi e no sta mai molàr, a la fin a te gavarè sodisfasiòn

(Mario Moresco)

- A li pasa de man in man pi in presa del vento (RS)
- Co i ga i schei a no li te paga e co no li gà a li ga la fasa da pianxar e dirte ca a li xé senza (RS)
- Mi i afari a no li faso col cueo, a li faso co la testa (RS)
- I richi a sera i dorme càxa (RS)
- Chi ca el vinse a ga senpre raxòn
- Nisun vinse le goere co le scùxe (Ebraico)
- Co i forse a se perde le goere (Ebraico)
- Se no a ghe fuse i polastri a no ghe sarìa le volpi (RS)
- Fortuna ca a ghe xé i poareti sto mondo se no i richi a ghe tocarìa morir da fàme (RS)
- Co te vindi se xè xàlo dighe ca a xè òro (RS)
- A no sta fàr i conti senza l'òsto
- I schèi no speta ma fà spetàr
- Co no i te pàga, corarghe drìo i schèi a xe difisile (Crestani Roberto)
- I dibilitòri a li sa scondarse mejo de tuti (RS)
- Se a go na bàla al piè a serco on ca a me la porte (RS)
- Se tuti robase a no ghe sarìa richi (RS)
- Senza lota gninte schèi (RS)
- Schèi in banca, schèi pardù (RS)
- I poareti ciàpa tuto anca na streta de màn (RS)
- A se gode sparagnàr de pi ca spendar (RS)

- I òmani de afàri a li serca oportunità so ogni ròba (RS)
- L'otimixmo xe el motòr dei afàri (RS)
- El riscio el xe el pàre dei richi e dei poareti (RS)
  - Chi ca no rìscia a no ciàpa
- A xe la distribusion ca la cònta, mìga la produziòn (RS)
  - I primi ca rìva a xé i speculatòri (RS)
  - Mejo comerso ca produziòn (RS)
- Da mille ròbe a ghe ne vién fòra òna de bòna (Michele Marsico)
- No sta dimandàr sa a ghe xé problemi, se no a diventa on problema (RS)
  - A ndò se laòra fìso a ghe xé senpre laòro (RS)
  - I schèi a li se fà so la pèle de chealtri (RS)
  - La fidusa ca te goadagni in ani, a te la perdi co pòco (RS)
  - La fruta ferma la smarsise, schei fermi perde de valòr (RS)
    - In banca a i conta senpre schèi e balòte (RS)
    - El pan el se conchista e magna co i dinti (RS)
  - A xe gran belo cronpar : da chi, a ndò, cò e coant a se vol (RS)
    - Stà senza banca e fà el pàsò drìo le to forse (RS)
      - La tera no vién mài vècia (RS)
      - La tera no magna (Crestani Roberto)
      - Le banche a no fà mai falir i so credituri (RS)
  - Tuti i falii a li se cata in ostarìa o in borsa seicar schei (RS)
    - A go le scarsele inpienà de gràsie (Crestani Roberto)

-Mai vardàr el marcà co i òci del momento, ma co cheli del futùro (RS)

-Co on no gà schei el càta tute le raxòn pa no pagàr (RS)